

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

Keski-Suomen reservipiirien lehti • www.ksmaanpuolustaja.fi • Nro 4, joulukuu 2025 • 44. vuosikerta

Laadukasta
sisäilmaa

Jyväskylä | Espoo | lindab.fi

Lindab®

POP Pankki

Konnevesi • Hankasalmi • Laukaa • Äänekoski

Tervetuloa asioimaan pankkiimme!

www.poppankki.fi

**Olisiko tänään
kylpyläpäivä?**
kylpylä • kuntosalit • keilahalli • eFatbiket • ravintolat
Tervetuloa Peurunkaan!

peurunka.fi
Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Peurunka
Spa & Resort

Tulitukea
yritys-
rahoitukseen!

T1
TIER ONE
CORPORATE FINANCE

res. kapt Juhana Jacksén
040 705 2579
res. ltn Matti Halttunen
040 661 2236
info@tlgroup.fi

Mukana suomalaisten arjessa läpi sukupolvien

Tarjoamme asiakkaillemme
pankkipalveluita laaja-alaisesti
kaikkiin elämänvaiheisiin.

Tule asiakkaaksi osoitteessa
op.fi/asiakkaaksi

OP Keski-Suomi

HARVIA

Sauna & Spa

Let's sauna.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

4/2025 - JOULUKUU 2025

Nostoja tästä lehdestä:

Venäläisten kiinteistöomistukset voivat olla riski myös Keski-Suomessa	4
Pääkirjoitus: Vapaata Suomea on vaalittava joka päivä	6
Pilke 2025 -jotoksella kilpailijoita haastettiin eri tavoin	8
Muuramessa naulattiin Tammenlehvän perinnetoimikunnan lippu	11
Jämsän reserviyhdistykset juhlivat yhteisesti 150-vuotisuutta	12
Keskisuomalainen maanpuolustaja: Puheenjohtajat ovat maksaneet kunniavelkaa	17
Maakunnan edustajia valittiin valtakunnallisiin tehtäviin	21
Kodin tulisijojen hyödyntämisen opettelu on osa varautumista	24

Kannen kuva: Pilke25-syysjotoksella ammuntarasteilla oli erilaisia tehtäviä, toiminnallista haastetta toi liikkuvasta autosta ampuminen. Kuva: Aura Härmäläinen

Keski-Suomen Maanpuolustaja on Keski-Suomen Reservipiirien lehti

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä lehti postitetaan Keski-Suomen Reserviläisten ja Keski-Suomen Reserviupseerien jäsenyhdistysten jäsenille. Tarkemmat tiedot Keski-Suomen Maanpuolustajasta sekä päätoimittajien ja piirijärjestöjen yhteystiedot ovat lehden sivulla 31.

SA-Kuva / Pentti Nikulainen

Ukrainan nyt kokemaa informaatio­sotaa rauhan teemalla käytiin Suomessakin, sivut 14-15.

Hannu Luotola esitteli teosta Saarijärvellä Särkilammen majalla tiistaina 2. joulukuuta järjestetyssä julkaisuutaisuudessa.

Venäläisomistukset voivat olla riski myös Keski-Suomessa

Koko totuus kiinteistöomistuksista ei välttämättä ole selvillä. Prikaatikenraali Hannu Luotolan tuore kirja kertoo pitkästä taistelusta Saarijärvellä.

Teksti: Pauliina Ylitalo / Kuva: Tero Tamminen

Keskisuomalaisten on yhä syytä pitää silmänsä auki venäläisten kiinteistöomistusten suhteen, sanoo saarijärveläinen prikaatikenraali **Hannu Luotola**.

–Vaikka venäläisten kiinteistökaupat on kielletty, jäi lakiin aukkoja kiinteistöosakeyhtiöiden ja osakeyhtiöiden osalta. Se on selkeä riski.

Eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2025 lain, johon nojaten puolustusministeriö voi estää kiinteistökaupat, jos ostajan kansallisuusvaltio käy hyökkäyssotaa ja siitä arvioidaan voivan olla

uhkaa Suomen turvallisuudelle. Käytännössä rajoitus koskee tällä hetkellä venäläisiä ja valkovenäläisiä.

Lain rajoitusta voi kuitenkin kiertää eikä se koske asunto-osakkeiden kauppaa.

–Kaikista epäilyksistä tulee ilmoittaa viranomaisille, Luotola painottaa.

Myös osakehuoneistoja voidaan käyttää hybridisodan tai muun mahdollisen konfliktin aikana esimerkiksi ihmisten ja tavaroiden tukikohtina. Luotolan mukaan venäläiset ovat hankki-

neet Suomesta tällaisia kohteita määrätietoisesti jo vuosikymmenten ajan.

–Samaa on toteutettu myös muissa rajamaissa, aikoinaan Ukrainassakin.

Kenraali Luotola on perehtynyt venäläisten kiinteistöomistuksiin erityisesti kotipitäjässään Saarijärvellä. Taistelu venäläisomistusta vastaan alkoi siellä vuonna 2008.

Neljän aktiivisen miehen joukko nosti silloin valokeilaan hankkeen, jossa venäläinen taho

suunnitteli suurta investointia syrjäiseen paikkaan Ahvenlammelle. Saarijärven kaupungin päättäjät suhtautuivat hankkeeseen aluksi sinisilmäisesti.

Luotolan joulukuun alussa julkaistu kirja *Isänmaan asialla* kertoo pitkästä taistelusta venäläisomistuksen vaaran torjumiseksi. Luotolan lisäksi neljän miehen ryhmään kuuluivat vanhempi konstaapeli **Asko Hackzell** (1952–2017), insinööri **Kalevi Kuorelah-ti** ja insinööri **Oiva Miettinen**.

–Suomi oli tuossa vaiheessa ainoa EU-maa, josta unionin ul-

*”Suomessa
elettiin tuolloin
vuosikymmenien
rauhan aikaa eikä
naapurivaltion
toimien
tarkoituksperiä haluttu
ymmärtää.”*
Hannu Luotola

kopuolisen maan kansalainen tai yritys saattoi ostaa maata täysin vapaasti ja ilman valtion kontrollia. Valtiolla ei ollut asiassa minikäänlaista valtaa – ainoastaan kuntien kaavoituksesta päättävät elimet ja virkamiehet tekivät ratkaisuja.

Miehet olivat epäkohdasta aktiivisesti yhteydessä päättäjiin kunta- ja valtiotasolla.

–Suomessa elettiin tuolloin vuosikymmenien rauhan aikaa eikä naapurivaltion toimien tarkoitusperiä haluttu ymmärtää.

Kun Venäjä sitten hyökkäsi Ukrainaan, tilanne muuttui. Lakiä muutettiin, mutta Luotolan mukaan väliin jäi aukko, jonka osalta venäläisten kiinteistö-hankintoja ei ole vielä perattu riittävästi.

Saarijärvellä venäläisomistuksessa on yhä Luotolan tietojen mukaan Ahvenlammen alueella kolme loma-asuntokorttelia, yhteensä 15 tonttia. Venäläisomistuksen halli Kolkanlahdessa on ollut myynnissä, lisäksi paikallisilla yrityksillä on venäläisiä juuria.

Luotolan mukaan osa omistuksista on Suomen kannalta vaaratomia ja esimerkiksi tänne paenneiden venäläisten hallussa.

–Sotaa käyvien maiden kaksoiskansalaisten kiinteistö-hankintoja pitäisi pystyä rajoittamaan niitkin.

Luotolan mukaan suomalaisten on kaikkiaan osattava olla nyt varuillaan.

–Kuntien pitäisi ymmärtää ja pystyä katsomaan kiinteistö-kauppoja kokonaisuutena, myös valtion ja kuntalaisten turvallisuuden kannalta. Nykyään ei ole syytä olla kovin hyväuskoinen.

Toiminnanjohtajan kynästä

Aika entinen ei enää koskaan palaa

Hannu Haapamäki

Vuosia sitten radiossa soi Juha ”Watt” Vainion laulu nimeltä *Vanha salakuljettaja Laitinen*. Kappale kertoo entisestä salakuljettajasta, joka ei pysty harjoittamaan ammattiaan, salakuljetusta, koska ”aika entinen ei koskaan enää palaa”. Toisalta on olemassa myös usein todettu hokema, että muutos on aina hyvästä!

Asioista voidaan siis esittää erilaisia näkemyksiä, joiden keskeinen tuotos on, että ajan saatossa tilanteet vain muuttuvat. Halutessamme asioita voidaan tehdä kuten ennenkin, mutta joskus olisi hyvä muuttaa opittua tapaa ja tehdä asioita toisin.

Piirien puheenjohtajien vaihtuessa kiitän väistyviä puheenjohtajia heidän tekemästään arvokkaasta työstä ja onnittelen uusia puheenjohtajia vastuun ottamisesta. Johtajuutta Pertun ja Mikan aikana tarvittiinkin, etenkin edeltäjäni yllättävän poismenon jälkeen, jolloin piirit joutuivat varsin lyhyellä ajalla organisoimaan hallintonsa käytänteet uudelleen. Työ piti vain tehdä, jotta pakolliset velvoitteet saatiin hoidettua.

Historia tulee osoittamaan, miten ensi vuoden alusta työnsä aloittavat uudet puheenjohtajat selviävät velvoitteistaan. Puheenjohtajat eivät kuitenkaan onnistu työssään yksin, vaan he tarvitsevat meidän kaikkien tukea muuttuvassa toimintaympäristössä ja yhteiskunnassa.

*Olisiko aktiivisempi yhteistoiminta
paikallisen perinnetoimikunnan kanssa vaihtoehto
yhdistyksen lakkauttamiselle?*

Molempien piirien tulevaisuuden haasteena on toimintojen uudelleen organisointi vastaamaan jäsenmäärien ja ikärakenteen muutoksia. Pienimmillä paikkakunnilla jäsenmäärät yhdistyksissä vähenevät tai ainakin niiden jäsenet ukkoutuvat. Monilla paikkakunnilla onkin havahduttu ajattelemaan, että pitäisikö yhdistys mahdollisesti kokonaan lakkauttaa vai voidaanko asialle vielä tehdä jotain? Myös piiritasolla asiaan joudutaan ensi vuonna ottamaan kantaa.

Organisointiin vaikuttavat myös jäsenten toiveet ja vaatimukset toimintamuotojen kehittämisestä. Monessa yhdistyksessä on todettu, etteivät pelkät vuosikokoukset riitä aktivoimaan jäsenistöä, vaan toimintaan pitäisi saada myös uutta ja mielenkiintoista sisältöä. Ampumatoiminnan ja liikunnan mahdollisuudet kyllä tunnustetaan, mutta etenkin varttuneempi jäsenistö kaipaa uusia haasteita osallistua reserviläistoimintaan.

Tällä hetkellä Keski-Suomessa on elossa noin 30 veteraania ja noin 150 veteraanien puolisoa tai leskeä. Veteraanien perintöä ja maamme itsenäisyyttä vaalii Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys, joka myös osallistuu heidän avustustoimintaansa. Toimintamuotoina veteraanien perinteen vaaliminen ja veteraanien perinteen siirtämiseen nuorisolle tulevat väistämättä painottumaan tulevaisuudessa veteraanisukupolven pienentyessä.

Perinnetyön ja veteraanien perinteen vaalimisen tärkein työ tehdään perinneyhdistyksen paikallisissa toimikunnissa, joita onkin perustettu lähes kaikille Keski-Suomen paikkakunnille. Kysymyksen kuuluu, olisiko aktiivisempi yhteistoiminta paikallisen perinnetoimikunnan kanssa vaihtoehto yhdistyksen lakkauttamiselle?

Ovathan sekä reserviläispiiri että reserviupseeripiiri jo valmiiksi Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen perustajajäseniä ja kytköksissä yhdistyksen arvoihin. Tammenlehvän perinnetoimikuntien hankkeina ovat muun muassa ProPatria-taulujen tilanteen kartoitus, erilaiset muistomerkit- tai hautausmaahankkeet sekä Tammenlehvän Veteraanikeräysten tukeminen.

Kirjoittaja on Keski-Suomen Reservipiirien toiminnanjohtaja.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
KEVÄTKOKOUS
Tiistai 24.3.2026 klo 18.00
 Toimintakeskus Matara, Matara-sali
 Matarankatu 6 A1, 40100 Jyväskylä
 Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
 Kahvitarjoilu.
 Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry
KEVÄTKOKOUS
Keskiviikko 25.3.2026 klo 18.00
 Toimintakeskus Matara, Tourujoki-sali
 Matarankatu 6 A1, 40100 Jyväskylä
 Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
 Kahvitarjoilu.
 Piirihallitus

Ääneseudun järjestöillä yhteinen juhlaseminaari

Markus Kauppinen

Ääneseudun maanpuolustusjärjestöt juhlistavat merkivuotiaan yhteisellä turvallisuusseminaarilla lauantaina 17. tammikuuta. Eri näkökulmia varautumiseen tarjoava seminaari on kaikille avoin ja osallistuminen ei edellytä ennakoilmoittautumista.

Kokonaisuudessaan äänekoskelaisjärjestöt juhlistavat 215 vuoden toimintaansa. Varsinainen merkivuosi on 2025, jolloin Ääneseudun Reserviupseerit täyttää 80 vuotta, Ääneseudun Reserviläiset ry 70 vuotta ja Äänekosken Maanpuolustusnaiset 65 vuotta.

Kaupungintalolla (Hallintokatu 4) klo 14 alkavassa seminaarissa ovat puhujina Ilmavoimien operaatiopäällikkö eversti **Vesa Mäntylä**, Jyväskylän yliopiston informaatioteknologian tiedekunnan lehtori **Panu Moilanen** sekä hyvinvointialueen pelastusjohtaja **Ville Mensala**.

Korkean tason poliittisen päätöksenteon edustajan julkaisu odottaa vielä varmistumista lehden lähtiessä painoon.

Ilmavoimien operaatiopäällikkö eversti Vesa Mäntylä on yksi Äänekosken seminaarin puhujista. Kuva: Juha Hyvärinen

Puhujat esittävät varautumiseen liittyvät omat puheenvuoronsa ja näkemykset kootaan yhteisessä paneelikeskustelussa, jonka moderaattorina on eversti evp. **Petteri Seppälä**. Kaikkiaan seminaari kestää noin kaksi tuntia.

Seminaarin kahvitarjoilu alkaa klo 13 ja kaupungintalon aulassa on maanpuolustus- sekä varautumistoiminnan esitelyä.

Pääkirjoitus

Vapaata Suomea on vaalittava joka päivä

Suomi vietti joulukuun kuudentena 108.

itsenäisyyspäiväänsä. Vapaa Suomi on vaalimisen arvoinen. Sen eteen keskisuomalaiset maanpuolustajat tekevät työtä päivittäin sekä siviilissä että maanpuolustuksen parissa.

Itsenäisyyden turvaaminen on paras tapa kunnioittaa veteraanien perinnettä. Kunniavelan maksamista, kuten Keski-Suomen reservipiirien väistyvät puheenjohtajat Perttu Hietanen ja Mika Pakkanen tässä lehdessä summaavat.

Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehdessä on tänä vuonna aloitettu teemanumeroiden sarja. Se jatkuu myös tulevaisuudessa.

Erilaisen maanpuolustustyön ja erityisesti maanpuolustustahdon vaaliminen on keskeisen tärkeää.

Vuoden 2025 viimeisen numeron oli määrä olla yleislehti ilman erityistä teemaa. Toisin kuitenkin kävi. Tätä numeroa viimeisteltäessä lehti näyttäytyy monipuolisen keskisuomalaisen maanpuolustusosaamisen teemanumerona.

Saarijärveläinen prikaatikenraali Hannu Luotola on perehtynyt venäläisten kiinteistöomistuksiin Suomessa ja julkaissut aiheesta kirjan. Korpilahtelainen Matti Hyvärinen ottaa kolumnissaan kantaa sotilasvalan muotoiluun nyt ja tulevaisuudessa. Jyväskylän yliopiston tutkija Dominic Saari kirjoittaa informaatiosodankäynnin historiasta ja nykyisyydestä.

Erilaisen maanpuolustustyön ja erityisesti maanpuolustustahdon vaaliminen on keskeisen tärkeää. Ilman maanpuolustustahtoa Suomella ei ole tulevaisuutta.

Kuten lotta Maija Päällysaho aikoinaan viisaasti totesi: ”Kun haluaa rauhaa, pitää vähän ajatella sitäkin, että sota voi tulla.”

Varautuminen on viisautta erityisesti aikana, jolloin maailmassa myllertää. Suomen on rakennettava rauhaa ja suomalaista yhteyskuntaa. Sinisilmäinen ei pidä kuitenkaan olla. Meidän tehtävämme on varmistaa, että vapaa Suomi voidaan jättää perinnöksi myös tuleville sukupolville.

Ensi vuoden alussa Keski-Suomen reservipiirit ovat uuden edessä. Uusina puheenjohtajina aloittavat Aki Impola ja Juha Vimpari. He luotsaavat osaltaan Keski-Suomen maanpuolustustyön tulevaisuutta.

Pääkirjoitus on lehden päätoimittajien laatima.

Isänmaa tulee ensin

Kersantiksi ylennetty Mikko Könkkölä näkee nykyisen sotilasvalan tuovan esiin tärkeimmän puolustettavan.

Teksti & kuva: Juha Hyvärinen

Muuramessa asuva, lastensuojelussa työskentelevä **Mikko Könkkölä** on pienen pojan isä ja innokas reserviläinen. Itsenäisyyspäivänä hän sai ylennyksen kersantiksi.

Varusmiespalveluksen hän on suorittanut 2018–2019 Panssariprikaatissa Parolannummella, jossa sai Leopard 2A6 -taistelupanssarivaunun ryhmänjohtajakoulutuksen.

Kiireinen perheenisä on käynyt muutaman kerran kertausharjoituksissa, mutta MPK:n kurseille hän ei ole vielä ehtinyt osallistua. Niiden kautta hän kuitenkin katsoo voivansa tulevaisuudessa laajentaa maanpuolustusosaamistaan.

Könkkölä on elämänsä aikana harrastanut monipuolisesti liikuntaa, esimerkiksi kamppailulajeja, partiota ja sulkapalloa. Hän korostaa lihaskunnan ylläpitämisen tärkeyttä, ja kuntosaliharjoittelu on tähän hyvä keino. Reserviläinen tarvitsee paitsi voimaa, myös kestävyyttä. Siis sitä, että jaksaa toistaa samaa liikettä pitkäänkin.

Lintumetsällä käyminen on Mikko Könkkölälle mielekäs vapaa-ajan viettotapa. Saaliiksi

on tullut muun muassa pyitä ja kyyhkyisiä.

–Itse hankittua ruokaa syö mielellään, ja jollain tavalla se myös maistuu paremmalta kuin kaupan tiskiltä ostettu. Onhan se myös huoltovarmuustekijä, Könkkölä toteaa.

Viime aikoina puheenaiheena on ollut, pitäisikö sotilasvalan kaavaa muuttaa Nato-jäsenyyden takia niin, että valassa sitoudutaan puolustamaan myös liittolaismaita.

Könkkölän mielipide tähän on, että valan muuttaminen ei ole tarpeen muun muassa siksi, että kotimaa tulee aina ensin ja myös perinteet painavat. Hän olisi kuitenkin valmis lähtemään sotilaallisiin tehtäviin ulkomaille, etenkin Suomen lähialueille, jos kutsu kävisi.

Naisten asepalveluksesta hänen kantansa on, ettei asevelvollisuutta tule ulottaa koskemaan naisia, mutta naisille pitää jakaa tietoa mahdollisuudesta suorittaa vapaaehtoinen asepalvelus, ja kannustaa kaikkia kiinnostuneita osallistumaan maanpuolustukseen.

Reserviläisiän nostoa hän pitää hyvänä asiana, koska nykyään monet yli 60-vuotiaat ovat

Mikko Könkkölä oli yksi Paviljongissa järjestetyssä ylennys- ja palkitsemistilaisuudessa ylennetyistä.

hyväkuntoisia, ja lisäksi heile on kertynyt paljon tietoa ja osaamista, jota ei kannata heittää hukkaan.

Tuore kersantti on vielä sitä ikäluokkaa, jonka isoisä on ollut

sodassa. Hän tuntee sukunsa historian ja on siitä ylpeä, kuten on myös isänmaastaan. Ehkäpä myös kotikasvatus on vaikuttanut siihen, että Könkkölä on niin maanpuolustushenkinen.

Ylennykset itsenäisyyspäivänä 6.12.2025

Itsenäisyyspäivänä tehtiin kolme kenraalikunnan ylennystä. Tasavallan presidentti **Alexander Stubb** ylensi **Rami Saaren** kenraaliluutnantiksi, kenraalimajuriksi **Pekka Turusen** ja prikaatikenraaliksi **Jaro Kesäsen**.

Keski-Suomen Maanpuolustaja julkaisee ylennykset maakunnassa toimivista joukko-osastoista ja Puolustusvoimien yksiköistä sekä niiden henkilöiden osalta, joille on ilmoitettu asuinpaikka ja se sijaitsee Keski-Suomessa tai lähialueilla.

UPSEERIYLENNYKSET PUOLUSTUSHALLINNOSSA

EVERSTIKSI

evl. **Haapamäki** Henrikki Juhana, Ilmavoimien esikunta
evl. **Pöysti** Teemu Olavi, IlmaVE

INSINÖÖRIEVERSTIKSI

insinöörievl. **Kivelä** Vesa Tapio, Räjähdekeskus

EVERSTILUUTNANTIKSI

maj. **Järvinen** Juha Mikael, IlmaVE
maj. **Rajamäki** Markus Eemil, Ilmasotakoulu
maj. **Sulasalmi** Jyrki Viljami, IlmaVE
Jatkuu sivulla 20.

Esterata koetteli kilpailijoiden fyysistä suorituskkyä. Kuva: Aura Hämäläinen

"Väsynyt, mutta onnellinen"

Reserviläisurheiluliiton vuoden 2025 valtakunnallinen syysjotos järjestettiin Laukaan ja Tikkakosken maastoissa keskisuomalaisin voimin.

Teksti: Juha Hyvärinen & Markus Kauppinen

–Väsynyt, mutta onnellinen, vastasi Korpilahden reserviläisten partion jäsen **Juha Väisänen** klassiseen kysymykseen miltä nyt tuntuu? Pilke25-sotilaspartiokilpailun jälkeen.

Samankaltaisia tuntemuksia oli varmasti muillakin 170:llä Pilke25-sotilaspartiokilpailuun osallistuneella, kun noin 50 kilometrin pituinen perjantai-illasta sunnuntai-iltapäivään kestänyt taivallus oli takana päin.

Matkaan oli lähdetty Peurun-

gasta perjantaina Rautpohjan tykkikerhon ampuman mustaruutitykin laukauksen saattelemana.

Kilpailun ideana oli suunnistaa rastilta rastille. Niillä suoritettiin erilaisia sotilas- ja eränkäyntitaitoja mittaavia tehtäviä. Toimitsijat arvostelivat partioiden suoritukset ja antoivat pisteet sen mukaisesti.

Maastossa partiot viettivät kaksi yötä, ja myös majoittumisen siisteys ja erähenkisyys olivat arvioinnin kohteena.

Kaikilta alkuperäisen suunnitelman mukaisilta rasteilta ei lopulta laskettu pisteitä, koska osa partioista ei saanut niitä suoritettua ruuhkien vuoksi. Siitä huolimatta Keski-Suomen puitteet ja tapahtuma on saanut myös kiitosta.

–Toteutuksessa näkyi se, että tänä vuonna oli tuplasti enemmän osallistujia kuin edellisvuonna ja lauantain rasteja eivät kaikki ehtineet käydä. Kilpailijoilta on tullut hyvää ja rakentavaa palautetta, kilpailujohtaja Saku Liehu kertoo.

Liehu antaa kiitoksen kaikille järjestelyihin osallistuneille.

–90 prosenttia järjestävästä porukasta oli ensimmäistä kertaa tällaisen syysjotoksen kanssa tekemisissä. Hienoa, että saatiin uutta porukkaa mukaan ja he ovat valmiita myös lähtemään mukaan uudelleen järjestelyihin.

Aikataulujen yhteensattumien vuoksi uusia järjestäjiä oli löydettävä odotettua enemmän.

–Maakuntakomppanioiden kertausharjoitukset osuivat sa-

Vesistönylitys-
rastilla käytettiin
järjestäjien
tarjoamia
packcraft-
kajakkeja,
jollaisella
kuvassa meloo
tanskalais-
kilpailija. Kuva:
Panu Moilanen

Sotilassarjan voittanut TaKoRu1 sai kookkaan kiertopalkinnon vuodeksi mukaansa. Kuva: Juha Hyvärinen

malle viikonlopulle, jonka vuoksi monet aktiiviset reserviläiset eivät päässeet osallistumaan järjestelyihin.

Kilpailussa oli kaksi sarjaa, vaativampi sotilassarja ja hieman helpompi reserviläissarja. Sotilassarjassa rasteja oli enemmän ja tehtävät piti suorittaa nopeammin. Molempien sarjojen kärkikolmikot olivat varsin tasaväkiset: sotilassarjassa ero ensimmäisen ja kolmannen partion välillä oli vain kaksi pistettä, ja reserviläissarjassa neljä pistettä.

Reserviläissarjan voitti Kyrön Seudun Reserviupseerit, toiseksi tuli Imatran reserviupseerikerho ja kolmanneksi Indecs-joukkue. Sotilassarjan voitti TaKoRu1-joukkue, toiseksi tuli A4 ja kolmannen sijan saavutti Karhukopla.

Tulokset

Sotilassarja: 1) TaKoRu1, kokonaispisteet 192, 2) A4, 191, 3) Karhukopla, 190, 4) Taikayön Kom-

mandot, 187, 5) Haippi, 186, 6) Rikama, 182, 7) Nostokaat, 182, 8) Saarijärven maanpuolustusjärjestöt, 182, 9) Osasto Barbaari, 182, 10) KADK11ILMAV, 178, 11) Arvon pojat, 178, 12) VMOJ, 173, 13) Hærens Officersskole Danmark, 167, 14) MännikuEST, 163, 15) Korpilahden reserviläiset I, 162, 16) Noored Kotkad, 161, 17) VäJy, 152, 18) Harju Veteraniid, 148.

Reserviläissarja: 1) Kyrön Seudun Reserviupseerit, kokonaispisteet 176, 2) Imatran reserviupseerikerho, 174, 3) Indecs, 172, 4) Korpiporaajat, 165, 5) Ressukat, 161, 6) HelResp, 160, 7) Laukaan Sissit, 160, 8) Uniform Mike, 160, 9) Metsäkätijät – Isokyrö, 159, 10) Psykonnit Full Edition, 157, 11) Tuntematon Partio, 156, 12) Rynäköhärämä, 156, 13) Salpaus-selän sankarit, 154, 14) Vilpaset, 149, 15) Kilpelän Ressukat, 149, 16) Operaatio Korpikettu, 148, 17) Mullit Padassa, 146, 18) Jopa, 146, 19) JSRes, 143, 20) Vesselit, 143, 21) Taupartiomiehet, 141, 22) JP27:n jääkärikapteeni Mäntylän perilliset, 140, 23) MiTaLi Bros, 137, 24) Porvoo, 132, 25) Laiskat kostajat, 130.

Kaukopartiomiehet, Mannerheim-ristin ritarit Arvo Möro ja Paavo Suoranta. Kuva: SA-Kuva / A. Viitasalo

Karstulassa täysi katsomo Repunkannosta-elokuvan ensiesityksessä

Markus Kauppinen

Mannerheim-ristin ritari, kaukopartiomies **Paavo Suorannasta** (1917-2002) on tehty elokuva, jonka ensiesitys oli itsenäisyyspäivänä. **Repunkannosta**-dokumenttielokuva esitettiin Suorannan syntymäkunnassa Karstulassa sekä Pellossa, johon hän perheineen asettui asumaan ja johon hänet on haudattu.

Karstulan Suojan talolla järjestetyssä itsenäisyysjuhlassa katsomo oli täynnä kiinnostuneita tutustumassa Paavo Suorantaan 55 minuutin mittaisen elokuvan välityksellä. Dokumentin takana on vahvasti keski-suomalainen työryhmä, jonka muodostavat **Jussi Halttunen, Mikko Porvali, Raimo Salo, Vesa Salo ja Pekka Turunen**.

Dokumenttielokuvan nimi tulee Paavo Suorannan veijarimaisesta vastauksesta Mannerheimille, kun marsalkka oli palkitsemistilaisuudessa kysynyt

palkitsemisen perusteista. ”Repunkannosta, herra Marsalkka!” kerrotaan Suorannan letkautaneen.

Suoranta palveli jatkosodassa osasto Vehniäisessä, Päämajan Erillispataljoona 4:ssä. Dokumenttielokuvassa käsitellään kaukopartiotoiminnan ohella Suorantaa henkilönä. Suorannan henkilöhaastattelu on saatu arkistomateriaalina mukaan, myös hänen tyttärensä **Anna-Mari Rintamäki ja Marja-Liisa Risto** ovat dokumentissa äänessä.

–Elokuva sai ensiesityksessä hyvää palautetta. Alkuvuoden ajalle Keski-Suomeen on suunniteltu kymmenkuntaa esitystä. Jos esityksen haluaa omalle paikkakunnalle, minuun voit ottaa yhteyttä, Jussi Halttunen kannustaa.

Esitystilaisuuksien tietoja tullaan julkaisemaan piirien verkkosivuilla ksrespiirit.fi mahdollisuuksien mukaan.

Elokuva esitettiin Karstulan itsenäisyyspäivän juhlassa. Juhlapuheen piti everstiluutnantti Tino Savolainen, lavalla ovat Karstulan Mieslaulajat. Kuva: Tero Tamminen

Näkökulma piirijärjestöstä

Kouluttautumalla ja yhteistyöllä kohti tulevaa

Mika Pakkanen

Suomi, Ruotsi ja Tanska siirtyivät Naton Yhdysvaltain Norfolkien johtoportaan alaisuuteen 5.12.2025. Tämä järjestely vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä ja yhtenäistää Naton komentorakennetta täällä pohjoisessa. Toiminta-alueesta on nyt muodostunut yhtenäinen ja se helpottaa turvallisuustoimintaa yhteisillä alueillamme. Puolustusvoimien komentaja kenraali Janne Jaakkola totesi tässä yhteydessä – ”yhdessä harjoitellaan, hoidetaan logistiikkaa ja vahvistetaan toinen toisiamme”

Kenraalin sanat avautuivat tajuntaani konkreettisella tavalla saadessani osallistua Lively Sentry 25 -harjoitukseen marras-joulukuun vaihteessa. Jatkossa yhä tiiviimpi toiminta Nato-kumppanimme kanssa tarkoittaa myös uusia haasteita meille reserviläisille. Niihin meidän tulee kouluttautua, komentokielestä lähtien.

*Tämä on joukkuepeliä, jossa yhdessä menestymme.
Meitä kaikkia tarvitaan mukaan.*

Suomen Reserviupseeriliitto ja Reserviläisliitto ovat aktiivisesti mukana Nato-maiden reserviupseerien (CIOR) ja reservin aliupseerien järjestöjen toiminnassa. Verkostoitumisen ja vaikuttamisen lisäksi yhteistyöllä haetaan kansainvälisiä koulutusmahdollisuuksia jäsenistölle reservin urapolulle. MPK:n kansainväliseen harjoitus-, koulutus- ja kilpailutoimintaan on hyväksytty yli 40 tapahtumaa, joissa pääsee harjoittelemaan yhteistoimintaa kumppaneiden kanssa.

Suomen Reserviupseeriliiton koulutustoimikunta johtaa parhaillaan hanketta, jossa jokaiseen piiriin muodostetaan yhdessä aluetoimiston ja MPK:n kanssa suunnitelmallista alueen reserviläisjohtajien koulutuspoluista. Ohjelmat muodostuvat MPK:n koulutusohjelmista ja alueiden puolustusvoimallisista tarpeista joukoille. Näiden ohjelmien valmistuttua toivon niiden ohjaavan innostuneita reservin urapolulle kehittymään kohti vaativampia tehtäviä ja parempia valmiuksia toimia osana kansainvälisiä joukkoja. Kutsun myös kaikki reserviläisjohtajat mukaan kouluttautumaan ja kouluttamaan vertaisiaan.

Tänä päivänä keskisuomalaisia piiriemme aktiiveja on hyvin mukana valtakunnallisesti liittojen toiminnassa. Luottamustehtäviin henkilöt ovat jo pääosin valittu. Toimikuntien jäsenten valinnat tehdään ja vahvistetaan tulevaisuuden kokouksissa. Osallistuminen näihin tehtäviin on tärkeää alueemme kehittämisen kannalta. Edustajamme pääsevät vaikuttamaan meille tärkeisiin asioihin ja tuomaan uusia ajatuksia piiriemme toiminnan kehittämiseen.

Yhteistyötä tarvitaan myös yhdistyskentällä. Meillä on useita yhdistyksiä, joiden jäsenmäärät ovat pieniä ja seuraajien löytäminen luottamustehtäviin on haastavaa. Reserviupseeripiirin puolella haasteesta on keskusteltu ja malleista jatkua keskusteltu. Nyt on aika ottaa härkää sarvista ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet elinvoimaisuuden säilyttämiseksi.

Oma aikani Keski-Suomen Reserviupseeripiirin puheenjohtajana päättyy tämän vuoden loppuun. Kuusi vuotta on mennyt nopeasti ja yhdessä olemme toteuttaneet muutamia isojakin tapahtumia. Tämä ei olisi ollut mahdollista ilman meillä Keski-Suomessa vallitsevaa hyvää yhteistyön henkeä eri järjestöjen ja yhdistysten kesken. Kiitos teille kaikille matkassa mukana olleille panoksestanne yhteiseen asiaamme. Tämä on joukkuepeliä, jossa yhdessä menestymme. Meitä kaikkia tarvitaan mukaan.

Seuraajalleni Aki Imppolalle tahdon toivottaa parhainta menestystä piirin puheenjohtajan tehtävään. Samalla tahon onnitella kaikkia itsenäisyyspäivänä ylennettyjä ja palkittuja.

Nyt on aika hiljentyä ja rauhoittua joulun aikaan sekä kunnioittaa veteraanisukupolvien eteemme tekemä työtä yhdessä toimien ja toinen toisillemme aikaa antaen.

Toivotan kaikille raukaisaa joulua ja hyvää uutta vuotta 2026!

Kirjoittaja on Keski-Suomen Reserviupseeripiirin puheenjohtaja.

Lippu naulattiin Muuramessa

Keski-Suomen ensimmäinen paikallinen Tammenlehvän perinnetoimikunnan lippu siunattiin käyttöön.

Teksti ja kuva: Juha Hyvärinen

Sunnuntai 2. marraskuuta oli Muuramessa arvokas ja juhlapäivä, sillä Tammenlehvän Muuramen perinnetoimikunta sai oman lippunsa, joka naulattiin ja siunattiin käyttöön.

Lippu on ensimmäinen kunta-kohtainen lippu Keski-Suomen perinneyhdistyksen alueella.

Muuramen lipussa on kaikkiaan 24 naulaa, joista numero 18 on reserviläisten naula: ”Muistuttakoon tämä naula maakuntamme joukko-osastojen valmiudesta puolustaa tarvittaessa isänmaamme koskemattomuutta ja toimia aktiivisesti veteraaniperinteen vaalimisessa.”

Keski-Suomen perinneyhdistys puolestaan sai oman lippunsa tämän vuoden tammikuussa.

Veteraanitoiminnalla on paikakunnalla pitkät perinteet: Muuramen sotaveteraaniiyhdistys perustettiin vuonna 1966 ja sen

naisjaosto 1973. Vuonna 1976 yhdistys sai oman lipun, joka nyt luovutettiin Muuramen perinnetoimikunnan haltuun.

Veteraanien määrän vähetessä Muuramen sotaveteraaniiyhdistys lakkautettiin vuoden 2016 lopussa, mutta Muuramessa jatkoi yhä Sotaveteraanikerho, joka toimi Jyväskylän Sotaveteraanit ry:n alaisuudessa. Nyt, kun Jyväskylän sotaveteraaniiyhdistys lakkautetaan, tulee Sotaveteraanikerhosta Tammenlehväkerho.

Vielä elossa olevista veteraaneista, heidän puolisoistaan ja leskistään sekä lotista, pikkulotista ja sotilaspojista pidetään huolta loppuun saakka. Kun heistä kaikkista aika jättää, Tammenlehvän Muuramen perinnetoimikunta, samoin kuin muutkin perinnetoimikunnat ja -yhteisöt ympäri maan, huolehtivat siitä, että Tammenlehvän sukupolven muisto elää ja siirtyy seuraaville sukupolville.

Ensimmäisen naulan, veteraanisukupolven naulan, sai lyödä veteraanin leski Eeva Valtanen.

Reserviläisliiton historia yksiin kansiin

Markus Kauppinen

70-vuotisjuhliiaan viettävän Reserviläisliiton historiateos julkaistiin 4. joulukuuta. *Isänmaan asialla – juuret Viipurissa, Reserviläisliitto ry 1955–2025* -teoksessa kuvataan Reservin Aliupseerien Liiton jo 1930-luvulla syntyneitä juuria ja kehityskulkua esittelemällä sen monipuolisia toimintamuotoja esimerkkien ja kuvien avulla aina nykypäivään saakka.

Kirjan on kirjoittanut asessori **Reima Lundberg**.

Sodissa pahoin rampautuneen, Viipurissa vuonna 1936 perustetun Suomen Reservialiupeeriin ry:n tilalle perustettiin Reservin Aliupseerien Liitto ry, joka perustettiin Helsingissä 27 reservialiupeeriyhdistyksen voimin 17. huhtikuuta 1955. Vuonna 1995 avoimeksi maanpuolustusjärjestöksi muuttanut Reserviläisliitto on nykyään Suomen suurin maanpuolustusjärjestö.

Reserviläisliiton historian lisäksi teos avaa kuvan koko

vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja suomalaisen yhteiskunnan muutoksesta Suomen itsenäisyyden aikana. Teos kertoo myös siitä, miten sotiemme veteraanien perintö elää keskuudessamme nyt ja tulevaisuudessa. Teos on neljänsadan sivun mittainen, ja sen tekstiä täydentää noin 280 mustavalko- ja värivalokuvaa toiminnasta eri vuosikymmeniltä.

Teos on myynnissä 40 euron hintaan liiton verkkokaupassa osoitteessa www.res-kauppa.fi, hintaan lisätään postimaksu.

Impkola ja Vimpari piirien johtoon

Keski-Suomen reservipiirien puheenjohtajat vaihtuvat vuoden 2026 alussa. Keski-Suomen Reserviupseeriin uudeksi puheenjohtajaksi on valittu muuramelainen kapteeni **Aki Impkola**, 44, ja Keski-Suomen Reserviläispiirin puheenjohtajaksi jyväskyläläinen kersantti **Juha Vimpari**, 53.

Heidät esittelee *Keski-Suomen Maanpuolustajan* seuraavassa numerossa.

"Ylpeästi reserviläisiä"

Jämsän reserviläisyhdistykset viettivät yhdessä 150-vuotisjuhliaan.

Teksti & kuva: Juha Hyvärinen

Siniristilippu liehui juhlavasti lauantaina 4. lokakuuta Jämsän Vitikkalan koulun lipputangossa, kun Jämsän seudun reserviläiset ja reserviupseerit olivat kokoontuneet viettämään yhteisiä juhliaan. Reserviupseeriyhdistys täytti 80 vuotta ja reserviläisyhdistys 70 vuotta.

Jämsän Seudun Reserviupseerit ry, entiseltä nimeltään Jämsän Seudun Reserviupseerikerho, perustettiin Jämsänkosken Ilveslinnassa vuonna 1945. Tuolloin joukko sodan käyneitä reservin upseereita kokoontui paikalle ja päätti yksimielisesti perustaa oman kerhon. Yksimielisyydestä kertoo se, että ensimmäisen vuoden toimintakertomuksen mukaan kerhoon liittyivät kaikki paikkakunnan reservin upseerit.

Toiminta-ajatuksena oli järjestää jäsenistölle monipuolista urheilutoimintaa sekä retkiä. Lisäksi kerho avusti sodan jälkeisinä vuosina omilla ja keräyksistä saaduilla varoilla kaatuneiden upseerien perheitä.

Merkittävänä hahmona kerhon alkutaipaleella toimi **Aarne Niemi**, joka oli pääosin Jämsän miehistä kootun talvi- ja jatkosodan aikaisen Niemen Patteriston komentaja. Reiluna pidettyyn Niemeen luotettiin niin sodan aikana kuin sen jälkeenkin, niinpä hän oli pitkään reserviupseerikerhon puheenjohtaja.

Kymmenen vuotta myöhemmin, vuonna 1955, perustettiin Jämsän Seudun Reserviläiset ry, silloiselta nimeltään Jämsän Seudun Reservinliupseerit. Reserviupseerien toimintakertomus samalta vuodelta mainitsee, että reserviupseereilla ja -aliupseereilla oli lokakuussa yhteinen kerhoilta Jämsän Yhteiskoulun ruokasalissa.

Siitä lähtien yhdistykset ovat tehneet yhteistyötä niin henkisen kuin fyysisen maanpuolustuskunnan hyväksi. Viimeisim-

pänä yhteisenä ponnistuksena on tämä juhla.

Juhlapuhujaksi paikalle oli saatu Jämsänkoskella syntynyt europarlamentaarikko Mika Aaltola. Puheessaan hän pohdiskeili tämän hetken turvallisuuspoliittista tilannetta ja Suomen asemaa.

Aaltolan mukaan "vanha vainolainen" on sotajalalla eikä ole ainakaan lähitulevaisuudessa luopumassa laajentumispyrkimyksistään. Siksi Suomen on pidettävä huolta puolustuskyvystään. Suomi pitää ensisijaisesti huolta itsestään, mutta tuottaa samalla turvallisuutta koko läntiselle liittokunnalle. Samaa tekee Ukraina puolustautuessaan Venäjän hyökkäystä vastaan, joten siksi meidän on annettava kaikki mahdollinen tuki Ukrainalle.

Aaltolan mukaan kansalaisille on puhuttava totuudenmukaisesti, asioita kaunistelematta. Jos esimerkiksi turvallisuuteen liittyviä asioita kaunistellaan, voi todellisuus myöhemmin iskeä karulla tavalla vasten kasvo-

ja ja kansa tulla yllätetyksi.

Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti **Matti Anttila** totesi tervehdyspuheessaan, että Suomen puolustusratkaisu nojaa laajaan ja koulutettuun reserviin. Yleistä asevelvollisuutta hän kutsui maanpuolustuksemme "supervoimaksi". Sukupolvien ketjussa jokainen täyttää vuorollaan velvollisuutensa isänmaan hyväksi.

Nykyaikana tämä tulee näkyväksi erityisesti silloin, kun perheessä nuori vannoo sotilasvalan. Tällöin muistetaan se, että suvussa on ollut jäseniä, jotka ovat aseellisesti joutuneet maa-

taan puolustamaan, eivätkä kaikki ole palanneet elävänä takaisin. Vahvan reserviläisarmeijan – yhdessä liittolaismaiden tarjoaman voiman kanssa – on tarkoitus luoda ennaltaehkäisevä pelote, ettei kukaan lähde hyökkäämään meitä vastaan eikä kansakunta enää joutuisi sotaan.

– Armeijassa käsketään, mutta korkeaa maanpuolustustahtoa ei voi käskää, totesi Anttila.

Syksyisenä lauantaina parveili Vitikkalan koulun ruokasalissa maastopukuihin sonnustautuneita reserviläisiä.

Puheessaan Jämsän Seudun Reserviupseerien puheenjohtaja **Juha Nokelainen** tarttui tähän ja kysyi, miksi maastopuku on juhlapukumme. Nokelaisen mukaan maastopukuun pukeutumalla reserviläiset osoittavat, että heihin voi luottaa.

Maastopuvun kantaja palvelee sekä omaa kotiseutuaan että maataan. Sinivalkoinen lippumerkki hihassa on merkki maanpuolustustahdosta. Olemme ylpeästi reserviläisiä.

"Armeijassa käsketään, mutta korkeaa maanpuolustustahtoa ei voi käskää."
Matti Anttila

Vuosikokouksissa on sytytetty kynttilä ja vietetty hiljainen hetki edesmenneiden jäsenten muistoksi. Viimeisen kerran kynttilän sytytti naisjaoston puheenjohtaja Mariana Sippel ja yhdistyksen puheenjohtaja Matti Krats. Kuva: Matti Hyvärinen

Jyväskylän Sotaveteraanit lopettaa toimintansa

Matti Hyvärinen

Jyväskylän Sotaveteraanit ry:n pitkä ja kunniakas taival saatiin päätökseen 25. marraskuuta, jolloin yhdistys piti toisen sääntöjen mukaisen purkukokouksensa. Yhdistys puretaan ja sen toiminta päättyy 31.12.2025.

Yhdistyksen varat luovutetaan Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistykselle.

Veteraaneista, heidän puolisoistaan ja leskistään pidetään huolta loppuun saakka, vaikka yhdistyksen toiminta päättyy. Vastuu siirtyy Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistykselle ja sen Jyväskylän perinnetoimikunnalle.

Lähes kaikki Jyväskylän Sotaveteraanien jäsenet siirtyvät Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen jäseniksi. Huoltotyö jatkuu katkeamatta niin, etteivät jäsenet edes huo-
maa muutosta.

Rivit harvenevat. **Kalervo Hämäläisen** sanoin ”aika on korjannut viljaa”. Korkeimmillaan yhdistyksen jäsenmäärä oli vuonna 1979, jolloin jäseniä oli 1348. Tällä hetkellä yhdistyksessä on noin 200 jäsentä, joista 15 on rintamatunnuksen omaavia veteraaneja. Heistä vain kaksi on miehiä. Rintamasotilaiden leskiä on noin 50. Loput ovat kannattajajäseniä.

Yhdistyksen perustamispäätös tehtiin 3.3.1958, mutta perustamiskirja allekirjoitettiin

20.3.1958. Perustamisen sytykkeenä oli rintamamiesten huu-
tava asuntopula. Perustajajäsenet totesivat **Kaarlo Kramsun Ilkka**-runoa mukaellen, että ei asuntoa maassa saa, ken itse sit’ ei hanki.

Yhdistys perustettiin nimellä Jyväskylän Seudun Rintamamiesten Asuntoyhdistys, jonka tarkoituksena oli toimia ensisijaisesti niiden maanhankintalain ulkopuolelle jääneiden rintamamiesten puolesta, joilla ei ollut omaa asuntoa. Rakentaminen oli veteraanien todellinen voimannäyte: Jyväskylään rakennettiin 13 kerrostaloa, joissa oli yhteensä 454 asuntoa.

Vuosikokouksen päätöksellä 28.3.1965 yhdistyksen uudeksi nimeksi tuli Jyväskylän Sotaveteraanit ry. Samalla toiminnan painopiste siirtyi rakentamisesta veteraanien edunvalvontaan ja huoltotyöhön sekä monipuoliseen virkistystoimintaan.

Nyt yhdistys on suorittanut tehtävänsä. Sen toiminta jää historiaan aikakautensa merkittävänä toimijana veteraanien hyväksi. On tullut aika siirtää veteraaniajasta perinneaikaan ja siirtää vastuu sotasukupolven perinteen vaalimisesta.

Tämä on yhden aikakauden päätös ja uuden alku. Vahdinvaihto, sotasukupolven perinteen siirto nuoremmille sukupolville, tuleville päättäjille, jotta he muistaisivat, että ”himmetä ei muistot koskaan saa”.

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT

Jyväskylä – Suolahti – Tampere – Vantaa

VRP
HYVÄN RAKENTAJA

ENERGIA
keuruun sähkö • lämpö

**SÄHKÖÄ JA LÄMPÖÄ
KESKI-SUOMEN SYDÄMESTÄ**

www.keuruunenergia.fi

Rakennusteollisuus

Talonrakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

Aatulantie 36

44200 Suolahti

puh. (014) 548 0200

www.raminlvijarauta.fi

Etulinjan taustassa, Paukun kylässä kuunneltiin radiota syksyllä 1941. Kuva: SA-Kuva / Martti Aaltonen

Rauha on ollut informaationsodan ase ennenkin

Länsiliittoutuneet yrittivät painostaa suomalaisia rauhanhuhuilla.

Teksti: Dominic Saari / Kuva: SA-Kuva

Jatkosodan alettua Suomi joutui merkittävän informaatio-sodankäynnin kohteeksi. Vaikuttamista harjoitettiin ennen kaikkea radioaalloilla, ja Neuvostoliiton lisäksi erityisesti länsiliittoutuneet, Yhdysvallat ja Iso-Britannia, lähettivät Suomeen tiheään tahtiin ohjelmia.

Pääosin uskottavan uutisoinnin joukkoon ujutettiin salakavalasti kuitenkin myös levot-

tomuutta herättäviä huhuja. Iso-Britannian kenties taitavin radiopropagandisti, **Sefton Delmer**, kuvailikin osuvasti tarvetta kätkeä törky uskottavan peitteen alle.

Toimiakseen propaganda tarvitsee kourun, johon kohde tarttuu. Huhun on oltava riittävän uskottava, oikea-aikainen ja tunteita herättävä. Sodan aikana tällaiset huhut toimivat

usein rintamajoukkojen ja kotirintaman taistelutahdon rapauttajina. Pitkissä sodissa taistelusta väsynyttä kansaa pyritäänkin usein lannistamaan ja pehmittämään haaveilla sodan päättymisestä ja pitkästä rauhasta.

Suomalaisia pyrittiin painostamaan rauhaan tarkasti ajoitetuilla rauhanhuhuilla. Sodan aikana Valtion tiedotuslaitok-

sessä toiminut historioitsija **Eino Jutikkala** kutsui näitä osuvasti "rauhanoffensiiveiksi". Länsiliittoutuneiden rauhanoffensiiveille oli ominaista niiden suunnitelmallinen ajoitus. Rauhanhuhuja levitettiin esimerkiksi Paasikiven lähtiessä ulkomaanmatkalle tai reaktiona joihinkin ajankohtaisiin poliittisiin tapahtumiin.

Rauhaa käsitelleissä ra-

diolähetysissä hyödynnettiin monipuolisesti eri lähteitä: pakinoitsijoita, ruotsalaisia, englantilaisia ja amerikkalaisia sanomalehtiä, ulkomailla asuvia suomalaisia sekä poliitikkoja muun muassa Norjasta, Tanskasta, Ison-Britanniasta ja etenkin Yhdysvalloista.

Rauhanoffensiiville oli aluksi ominaista niiden lyhyt kesto, mutta tämä hienovaraisuus häveni vuoden 1944 kevään aikana. Erityisesti brittiradiosta tuli aggressiivinen, ja se uhkasi jatkuvasti Suomea tuholla yrittäen vedota kansalaisiin estääkseen hallituksen katastrofaaliseksi kuvailemansa politiikan.

Kevään 1944 aikana väestön mielialaa seuranneet asiamiehet ja Päämaja totesivatkin, että länsiliittoutuneiden levittämät rauhanhuhut olivat herättäneet kotirintamassa sekavuutta ja heikentäneet armeijan taistelutahtoa.

Kesällä 1944 länsiliittoutuneet käyttivät häikäilemättömästi hyväkseen suomalaisten ahdistunutta mielialaa ja alkoivat levittää valheellisia huhuja, joiden mukaan Saksa on miehittänyt Ahvenanmaan ja varoitti saksalaisten suunnittelevan valankaappausta Suomessa.

Nyt yli 80 vuotta myöhemmin rauha toimii edelleen informaationsodankäynnin julmana aseena. Marraskuussa 2025 julkisuuteen vuoti Yhdysvaltojen ja Venäjän väitetty yhteinen 28-kohtainen rauhansuunnitelma Ukrainan sodan päättämiseksi.

Rauhansuunnitelman julkista vuotajaa ei ole vielä selvitetty, mutta useimmat syyttävät sormet osoittavat kohti Kremlin luottomies **Kirill Dmitrijeviä**. Hämmennystä lisää Washingtonissa vallitseva sekaannus siitä, oliko Yhdysvallat rauhansuunnitelman laatimisessa mukana vai ei.

Eurooppaa ja erityisesti Ukrainaa järkyttänyttä rauhansuunnitelmaa on kutsuttu jopa Venäjän toivelistaksi. Ajatushautomo CEPA:n artikkelissa brittijournalisti **Edward Lucas** julisti rauhansuunnitelman vuoden venäläisen psykologisen sodankäynnin voitoksi.

Hänen mukaansa suunnitelman vuoto paljasti Yhdysvalto-

jen hallituksen epäjärjestyksen, nöyryytti eurooppalaisia sekä syvensi Euroopan ja Yhdysvaltojen välistä railoa entisestään. Samalla Venäjä onnistui viemään julkisen keskustelun pois uusista talouspakotteista.

Oli kyseessä venäläisten suunnittelema nokkela informaatio-operaatio tai ei, julkistettu rauhansuunnitelma oli kuitenkin katkeraa kalkkia Ukrainan väestölle, joka on viime aikoina saanut yhä enemmän huonoja uutisia niin rintamalta kuin pääkaupungin korruptioskandaalistakin.

Epävarmassa ja synkässä tilanteessa oleva yleisö on altis tunnepitoisille huhuille. Samanaikaisesti presidentti **Donald Trumpin** hallinto on pyrkinyt painostamaan Ukrainaa hyväksymään rauhansuunnitelma, ja venäläinen propaganda on pyrkinyt lisäämään ukrainalaisten sotaväsymystä ja tuhoamaan taistelutahtoa maatalan tilanteen täysin toivottomaksi.

Väsymättömän painostuksen tavoite on saada Ukraina taipumaan ja allekirjoittamaan rauhansopimus, joka voi vaarantaa Ukrainan suvereniteetin ja Euroopan tulevaisuuden.

Silti juuri tämä paine muistuttaa meitä siitä, että yhtenäisyys ja johdonmukainen tuki Ukrainalle ovat edelleen paras keino estää Venäjän laajentumispyrkimykset. Euroopan tehtävä on työskennellä kohti kestävää ja oikeudenmukaista rauhaa.

Sotiemme aikana suomalaiset viranomaiset levittivät muun muassa lehtisinä ja tilitikkuausien kyljessä **Urho Aarnion** suunnittelemaa kuvaa, jossa naisen punaiset huulet oli suljettu järeällä munalukolla. Huulien ylä- ja alapuolella on kirjattu jälleen ajankohtaiselta tuntuva varoitus: "Kuulut kotirintamaan – tukahduta jokainen kuulopuhe - juoru - huhu". Länneistä ja idästä tulevien rauhanhuhujen aikakaudella kriittisyys ja maltti ovatkin kotirintaman tärkeimpiä voimavaroja.

Kirjoittaja on filosofian maisteri (Suomen historia) sekä yliopistonopettaja ja väitöskirjatutkija Jyväskylän yliopiston Turvallisuus ja strateginen analyysi -maisteriohjelmassa.

Automaatiokaupan palveleva ammattilainen

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

K Market Kauppapalvelu

Toimitukset Jyväskylän alueelle

KAUPPAKASSIT SUORAAN KOTIOVELLES!

TILAUS TÄNÄÄN, TOIMITUS HUOMENNA.

Kauppatilaukset arkisin klo 9-15, toimitukset ma-pe. Tee tilaus puhelimitse **044 738 2008** tai sähköpostilla kauppapalvelut@k-market.com

K Market

KOTIVÄYLÄ

Kellonkankaantie 62
40530 Jyväskylä

JOUSMÄKI

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina **50-paikkaiseen linja-autoon asti.**

Myös pyörätuoli- ja paarikuljetukset.

www.jousmaki.fi

Laadukasta painopalvelua

Tampereen Offsetpalvelu

Pinninkatu 55 A, 33100 Tampere

Puh. (03) 2254 600

aineisto@offsetpalvelu.fi

www.offsetpalvelu.fi

MIKA PAKKANEN

Työ: Palvelupäällikkö it-alalla

Perhe: Vaimo Nina Pakkanen, uusperheessä on yhteensä viisi aikuista lasta.

Asuu: Omakotitalossa Jyväskylässä.

Harrastukset: Maanpuolustus, metsästys ja jääkiekko.

Motto: "Kun parhaansa yrittää, se riittää."

Esikuva: "Isäni isä, veteraani Kauko Pakkanen. Hän taisteli talvisodassa Karjalan Kannaksella ja jatkosodassa Laatokan Kannaksella."

PERTTU HIETANEN

Työ: Yrittäjä

Perhe: Vaimo Satu Puisto ja kaksi aikuista lasta.

Asuu: Omakotitalossa Korpilahdella.

Harrastukset: Metsästys, maanpuolustus ja kuntourheilu.

Motto: "Ketunlenkki kannattaa aina."

Esikuva: "Frontexin pääjohtaja ja rajavartiolaitoksen komentaja toiminut Ilkka Laitinen (1962-2019). Hän toimi saapumiseräni johtajana Lapin rajavartiostossa vuonna 1986. Laitinen oli esikuvani henkilönä ja sotilaana: jäykkä ja ankara, mutta äärimmäisen oikeudenmukainen."

KESKISUOMALAINEN MAANPUOLUSTAJA

Taistelutoverit jättävät puheenjohtajuuden

Reservipiirien Mika Pakkanen ja Perttu Hietanen ovat hoitaneet tehtäviään kunniavelkaa maksaen.

Teksti: Pauliina Ylitalo

Keski-Suomen Reserviupseeripiirin puheenjohtaja **Mika Pakkanen**, 58, ja Keski-Suomen Reserviläispiirin puheenjohtaja **Perttu Hietanen**, 58, jättävät tehtävänsä vuoden vaihteessa.

–Koen, että olen piirin puheenjohtajana täysin palvellut, Pakkanen kommentoi.

–Nyt on hyvä aika antaa tehtävä eteenpäin, Hietanen sanoo.

Hietanen on toiminut piirin puheenjohtajana kahdeksan ja Pakkanen kuusi vuotta. Miesten aikana Keski-Suomen reservipiirien yhteistyö on ollut tiivistä ja sujuvaa.

–Veljespiirin puheenjohtaja Perttu on ollut taistelutoverini ja olemme tehneet saumatonta yhteistyötä. Koen, että olemme onnistuneet yhdessä, Pakkanen painottaa.

Hietasen kauden alussa vuonna 2019 Keski-Suomen reserviläispiiri juhli 60-vuotisuuttaan.

–Seuraavana vuonna tuli korona. Se toi uudenlaisia uhkakuvia.

Sen jälkeen myllerrys on jatkunut Keski-Suomessa, Suomessa ja maailmalla. Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikutti radikaalisti reserviläisten toimintaan myös Suomessa.

Sodan sytyttyä, yhtenä maanantaina, reserviläisliittoon oli tullut yhteensä yli 700 jäsenhakemusta. Maanpuolustustyö ja reserviläistaitojen harjoittelu alkoi kiinnostaa yhä useampaa. Keski-Suomessa molemmat piirit ovat vastanneet kasvaneeseen kysyntään hyvin.

Harvoin kahden miehen puheenjohtajakauteen mahtuu näin paljon.

Hietanen ja Pakkanen nostavat molemmat yhdeksi puheenjohtajakautensa merkittävimmistä hetkistä Jyväskylässä vuonna 2022 järjestetyn **Yhteisin Siivin** -liittokokousviikonloppun.

Reserviapiirien toiminnan jatkuvuuden kannalta vaikein hetki koitti vuoden 2024 alussa, kun toiminnanjohtaja ja Keski-Suomen Maanpuolustajan päätoimittaja **Tapio Paappanen** menehtyi yllättäen. Siitäkin kuitenkin selvittiin.

Miehet ovat lisäksi olleet voittamassa Oltermanni-viestiä Keski-Suomeen vuonna 2024 ja Hietasen kotiyhdistys Korpilahden reserviläiset on palkittu valtakunnallisesti vuoden reserviläisyhdistyksenä vuonna 2021.

*”Olemme tehneet
saumatonta yhteistyötä.
Koen, että olemme
onnistuneet yhdessä.”*

Pakkanen on toiminut myös Reserviupseeriliiton varapuheenjohtajana.

–Olemme saaneet Keski-Suomea nostettua esiin myös valtakunnan tasolla. On tärkeää, että mukaan saadaan nuorempia tekijöitä.

Puheenjohtajat ovat yrittäneet kat-

soa työssään tulevaisuuteen. Hietanen teki ”lopputyönään” Keski-Suomen reserviläispiirin yhdistysten käyttöön tarkoitetun toimintaohjeen.

Pakkanen ja Hietanen tutustuivat alun perin Keski-Suomen maakuntakomppanian kuntotestissä vuonna 2007.

–Olimme Tikkakoskella juoksemassa Cooperia ja näin edessäni sellä, jonka yritin juosta kiinni, Pakkanen kertoo.

Hietanen kiritti tuolloin Pakkasta. Myöhemmin vetovuoroa on vaihdettu, aina tilanteen mukaan.

Vuoden vaihteessa taistelutoverit jättävät piirien puheenjohtajuuden, mutta jatkavat molemmat aktiivisesti järjestöissään ja maanpuolustustyössä – valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti.

Uusi tilanne mahdollistaa vuoden vaihteen jälkeen myös uudenlaiset haasteet.

–Maakuntakomppanian aikana teimme jotoksia erämaihin. Kirjoitin siitä kirjan **Kunniavelka ei vanhene**. Vastaavaa kenttäkelpoisuustoimintaa olisin mielelläni järjestämässä uudelleen, jos vain hyvä porukka löytyisi, Hietanen sanoo.

Puheenjohtajat summaavat tehneensä työtään monella tavalla veteraanisukupolvea kunnioittaen.

–Koen, että olemme toiminnallamme maksaneet kunniavelkaa veteraaneille, Pakkanen painottaa.

Train as you fight!

Matti Anttila

Keski-Suomen aluetoimisto vastaa maakunnan paikallispuolustuksen suunnittelusta ja valmistelusta. Operatiivinen suunnitelmamme ei suinkaan kerää pölyä kassakaapissa, vaan luomme aktiivisesti ja pitkäjänteisesti kykyä sen toimeenpanoon.

Toimeenpanovalmiutta parantavista keinoista nostan esiin tärkeimmän, harjoitustoiminnan. Paikallispataljoonan joukkojen osaamisen kehittämiseksi järjestämme kertausharjoituksia ja Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia. Keskeinen osa on myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus. Tärkeimmät harjoitukset ovat keväällä ja syksyllä toteutettavat paikallispuolustusharjoitukset.

Keski-Suomen paikallispataljoona ei suinkaan toimi poikkeusoloissa tyhjiössä, vaan muun yhteiskunnan seassa ja sen tukemana kokonaisuomaanpuolustuksen periaatteiden mukaisesti. Toteutamme sodan ajan tehtävämme tiiviissä yhteistoiminnassa muiden Puolustusvoimien joukkojen, viranomaisten, yrityskentän ja kolmannen sektorin kanssa.

Myös yksittäinen kansalainen on merkittävä toimija paikallispuolustuksen näkökulmasta; jokainen keskisuomalainen on jo normaalioloissa ”tiedustelusensori”. Toivomme kansalaisten ilmoittavan poliisille matalalla kynnyksellä epäilyttävistä havainnoista, vaikkapa droonilennätyksestä jonkin tärkeän kohteen alueella.

Sodan aikana kansalaisten valppaus voi parhaassa tapauksessa paljastaa vihollisen erikoisjoukon tukeutumisessaan käyttävän kiinteistön sijainnin, ja erikoisjoukko saadaan otettua kiinni tai tuhottua, parhaassa tapauksessa ennen kuin se ehtii vaikuttaa kohteeseensa.

*Toivomme kansalaisten ilmoittavan poliisille matalalla
kynnyksellä epäilyttävistä havainnoista, vaikkapa
droonilennätyksestä jonkin tärkeän kohteen alueella.*

Vuoden 2026 paikallispuolustusharjoituksiin on saatu poikkeuksellisen hyvät resurssit. Tarkoitus on harjoittaa pataljoonan joukkoja yhdessä muiden toimijoiden kanssa seuraavissa sodan ajan toiminnoissa.

Joukkojen perustaminen. Kenttäarmeija on saatava kentälle, muuten sotaa on vaikea käydä. Meillä on tässä oma tärkeä roolimme ja myös perustamisorganisaatiota on säännöllisesti harjoituttava. Minulla on vahva usko järjestelmän toimivuuteen.

Alueen valvonta, kohteiden suojaus ja erikoisjoukkojen torjunta. Maakunnan alueen valvonnassa tarvitsemme kaikkien osallistumista ja tukea, mikä mahdollistaa proaktiivisen toiminnan. Vastuu kohteen suojaamisesta on kohteen omistajalla, mihin kannattaa tässä maailmantilanteessa panostaa. Paikallispataljoona suojaa tärkeimmät kohteet ja toimii yleisenä ”ratsuväkenä”, yhteistoiminnassa poliisin kanssa. Tiedätte varmaan, että joihinkin maakuntamme kriittisiin kohteisiin on kohdistunut poikkeavaa kiinnostusta. Tarkoitukseni on näyttää harjoitusten yhteydessä kykyä kriittisten kohteiden suojaamiseen; harjoitustoiminnalla on operatiivinen ulottuvuutensa ja merkityksensä osana pelotetta. Ilmasta kohdistuvien kaukovaikutteisten aseiden torjuminen on ilmapuolustuksen tehtävä.

Asevaikutuksen ennaltaehkäisy, vaikutusten minimointi sekä iskun jälkeinen toiminta. Nämä ovat paikallispataljoonan, pelastuslaitoksen, poliisin ja hyvinvointialueen yhteistoimintaa, jossa jokaisella on oma tärkeä roolinsa ja vastuunsa. Tähän liittyy tietysti myös kunta, jonka alueella isku tapahtuu. Tiedottamisen rooli korostuu poikkeusoloissa entisestään ja tätäkin on harjoitettava.

Ensi vuonna aiomme harjoitella edellä mainittuja kokonaisuuksia yhdessä muiden Puolustusvoimien joukkojen, Sisä-Suomen poliisin, Keski-Suomen hyvinvointialueen, Keski-Suomen pelastuslaitoksen ja Keski-Suomen liiton kanssa. Harjoituksiin liitetään myös tiettyjä oppilaitoksia, huoltovarmuuden kannalta kriittisiä yrityksiä sekä kuntia. Harjoitustoimintamme tulee luomaan vankkaa pohjaa tuleville vuosille. Roomaakaan ei rakennettu päivässä, paikallispataljoonan joukkojen osaamisen kehittäminen on vuosien jatkumo, eikä se pääty koskaan, ei edes sotatilanteessa.

Oma tunnuslauseeni on, että harjoittelu päättyy silloin, kun taistelu alkaa!

Kirjoittaja on everstiluutnantti ja Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö.

Valtion Tykkitehdas valmisti 75 kappaletta 40 ltK/38 B (Bofors) tykkejä. Viiden sotavuoden aikana mallin tykeillä pudotettiin yli 500 viholliskonetta. Jyväskylän Harjulla oleva Bofors on Ilmatorjuntayhdistyksen Keski-Suomen osaston perinnetykki. Kuva: Matti Hyvärinen

Ilmatorjunta on ensimmäisenä taistelussa

Juha Hyvärinen

Ilmatorjuntayhdistys ry:n Keski-Suomen osasto järjesti lauantaina 25. lokakuuta kolmen tunnin mittaisen miniseminaarin aiheesta Suomen ilmatorjunnan historia ja nykytila. Paikalle Jyväskylän Normaalikoulun auditorioon oli saapunut noin 20 innokasta kuulijaa.

Seminaari oli nyt ajankohtainen kahdestakin syystä. Ensinnäkin Ukrainassa parhaillaan käytävä sota on tuonut uusia oppeja ilmatorjuntaan, ja toiseksi ilmatorjunta aselajina täyttää Suomessa nyt 100 vuotta.

Tilaisuudessa ilmatorjunnasta puhuivat yhdistyksen puheenjohtaja, everstiluutnantti **Sami Nenonen** sekä everstiluutnantti evp **Jarkko Toivola**.

Toivola kertoi Jyväskylän ilmatorjunnasta talvi- ja jatkosodan aikana. Hän on perehtynyt aiheeseen muun muassa vanhojen ilmakuvien avulla.

Harjaantunut silmä pystyy huomaamaan niistä ilmatorjuntakonekiväärien ja -kanuonien paikkoja, joita on vielä nykyäänkin näkyvissä esimer-

kiksi Mattilanpellon alueella ja Aittovuorella. Toivola on tehnyt havaintoja Jyväskylän maastoissa jo nuoruudessaan, kun sodan aikaisia jälkiä oli vielä enemmän näkyvissä.

Nenonen puolestaan puhui Suomen ilmatorjunnan nykytilasta ja kehitysnäkymistä. Nenosen mukaan Suomessa on kehitetty ilmatorjuntakykyä pitkäjänteisesti.

Olemme onnistuneet tekemään edullisia asehankintoja ulkomailta silloin, kun Euroopan turvallisuustilanne näytti vielä paremmalta. Rajallista puolustusmäärärahoista on otettu kaikki mahdollinen irti.

Tulevaisuudessa kehitetään edelleen muun muassa ilmatorjunnan alueellista kattavuutta, monikerroksellisuutta ja miehittämättömien lennokkien torjuntakykyä, josta on saatu oppia Ukrainassa käytävästä sodasta.

Lopuksi Nenonen kiteytti ilmatorjunnan merkityksen sodassa sanoen, että ilmapuolustuksella harvoin voitetaan, mutta ilman sitä hävitään varmasti.

Leustun Kaivu

Maa-ainekset ja urakoinnit joustavasti ja luotettavasti.

**Murskeet & Maa-ainekset
Pohjatyöt & Salaojat
Piha & Maisemointi**

0400 640 617 | tuomo@leustunkaivu.fi

www.leustunkaivu.fi

vitreo

Challenging city spaces

www.vitreo.fi office@vitreo.fi

- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

www.urtti.fi 0400 565 361

**Petäjäveden
ruokaisin ja
palvelevin
ruokakauppa**

Asematie 8
41900 Petäjävesi

**KOTIMAINEN
TJ-KATSASTUS.fi**

**Henkilö- ja pakettiautojen
määräaikaikatsastukset + mittaukset**

Laukaa / Jyväskylä • Hallaperäntie 8, Leppävesi • **050 433 4245**
 Muurame • Muuramekeskus Setäläntie 3C • **050 523 0339**
 * tehokas autopesu 24h! Myös pakut / korkeat autot
 Vaajakoski • Haapaniementie 1 • **050 544 1099**
 Jämsä • Pietiläntie 8 • **050 345 8690**

Varaa aika netissä: www.tj-katsastus.fi

O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
 • www.vaihtoautot.net

Tulikivi

**Huolettaako
huoltovarmuus?**

Toimivalla tulisijalla turvaat
kotitaloutesi sähkökatkojen ja
muiden poikkeustiloihin varalta.

Nyt on oikea aika varautua
tulevan talven pakkasiin!

TAKKAKESKUS
JYVÄSKYLÄ
Vuodesta 1994

Ahjokatu 20
puh. 040 560 1386

Jatkuu sivulta 6.

INSINÖÖRIEVERSTILUUTNANTIKSI

ins.maj. Myllykoski Jani Ville Sakari, Järjestelmäkeskus

MAJURIKSI

kapt. Lainela Heikki Juhani, JärjK
kapt. Lumppio Juha Kullervo, RäjK
kapt. Rapala Tuomas Petteri, JärjK
kapt. Rautanen Niko Matias, IlmaSK
kapt. Reiman Kai Tuomo Tapani, IlmaSK
kapt. Tähtinen Jussi Oskari, JärjK
kapt. Viitanen Eero Antero, IlmaVE
kapt. Vähäsöyrinki Veikko Pekka-Eemeli, IlmaSK
kapt. Väliavaara Niko Juhani Eemeli, IlmaVE

INSINÖÖRIMAJURIKSI

ins.kapt. Alasaari Jarno Tapio, PVJJK
ins.kapt. Forssell Tuukka Armas Toivo, IlmaVE

INSINÖÖRIKOMENTAJAKAPTEENIKSI

ins.kapt.luutn. Sevola Pekka Ilmari, JärjK
ins.kapt.luutn. Vaittinen Janne Petteri, JärjK

INSINÖÖRIKAPTEENIKSI

ins.ylil. Kauppinen Tomi Petri Juhani, 3. Logistiikkarykmentti
ins.ylil. Korhonen Ville Henrik Jooseppi, PVJJK
ins.ylil. Kovanen Mika Markus, JärjK
ins.ylil. Nyman Ossi Rikhard, JärjK
ins.ylil. Rasanen Outi Piia Pauliina, PVJJK

YLILUUTNANTIKSI

luutn. Rautén Sami Petteri, PVJJK

INSINÖÖRIYLILUUTNANTIKSI

ins.luutn. Autio Ville Aleks, JärjK

INSINÖÖRILUUTNANTIKSI

vääp. Kanninen Antti Johannes, 3. LogR
vääp. Mononen Anssi Juho Kristian, 3. LogR
vänr. Palomäki Markus Kristian, IlmaSK

TEKNIKKOLUUTNANTIKSI

ylivääp. Tegelberg Aki Petteri, IlmaVE

PUOLUSTUSHALLINNOSSA PALVELEVIENT

YLENNYKSET RESERVISSÄ

MAJURIKSI

kapt. Raunioniemi Aki Juhani, IlmaVE

KAPTEENIKSI

ylil. Ahola Teemu Petteri, IlmaVE
ylil. Viljanen Tomi Mikael, IlmaVE
ylil. Nieminen Ville Juhani, PVJJK

KAPTEENILUUTNANTIKSI

ylil. Laiho Toni Eero, JärjK

YLILUUTNANTIKSI

luutn. Kuusela Jukka Tapani, PVJJK
luutn. Saikkonen Jouni Juhani Urhonpoika, PVJJK

LUUTNANTIKSI

vänr. Kokko Tommi Juhani, JärjK
vänr. Tiainen Juho Lauri Ilmari, IlmaSK
vänr. Koivunen Simo Pekka Santeri, IlmaSK

RESERVIN UPSEERIENT YLENNYKSET

EVERSTILUUTNANTIKSI

Tuisku Mika Ilmari, Jyväskylä

LÄÄKINTÄMAJURIKSI

Leppäharju Timo Matti Petteri, Jyväskylä

KAPTEENIKSI

Anttonen Joonas Juho Matias, Jyväskylä
Arvila Jukka Antero, Jyväskylä
Heikkinen Lauri Sakari, Jyväskylä
Jaakkola Henri Matias, Jyväskylä
Jämsén Teppo Johannes, Pihtipudas
Järvenpää Pekka Antero, Jyväskylä
Kinnunen Pasi Johannes, Jyväskylä
Kosonen Jaakko Johannes, Jyväskylä
 Jatkuu sivulla 25.

Keski-Suomen reserviläiskuoron ensimmäinen esiintyminen oli itsenäisyyspäivänä Taulumäen kirkossa. Kuva: Ari Hirvonen

Maakunnan oma reserviläiskuoro on aloittanut toimintansa

Keski-Suomen reserviläiskuoro aloitti toimintansa syksyllä ja konsertoi ensimmäisen kerran itsenäisyyspäivänä Taulumäen kirkossa yhdessä **Janne Isoahon** ja **Ville Pirneksen** sekä puhallinorkesteri Puhurin kanssa.

Kuorossa on jo kymmenkunta laulajaa, mutta lisää kaivataan. **Matias Lahden** johtama kuoro harjoittelee Jyväskylässä, mutta esiintyy koko Keski-

Suomen alueella.

Laulajien lisäksi kuoro etsii myös henkilöitä kuoron tukitehtäviin. Kiinnostuneita pyydetään ilmoittamaan sähköpostitse nimensä, kotipaikkakuntansa, puhelinnumerossa sekä sen, mitä ääntä tai stemmaa laulaa.

Ilmoittautumiset voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen reserviläiskuoro.ks@gmail.com.

Liittokokouksissa henkilövalintoja

Maanpuolustusjärjestöt kokoontuivat yhteiseen Samoilla raiteilla -tapahtumaan Tampereelle 21.-23.11 marraskuuta. Kokouksiaan piti yhteensä viisi järjestöä, erilaisten toimintasuunnitelma- ja talousasioiden lisäksi päätöksiä tehtiin henkilövalinnoissa.

Reserviupseeriliiton liittokokouksessa Tampereella valittiin uudelle toimikaudelle 2026-2028 liittovaltuusto, johon kuuluu kolme keskusomaista edustajaa. Keski-Suomen edustajana on **Timo Salo** Äänekoskelta ja hänen henkilökohtainen varajäsenensä on jväskyläläinen **Santeri Heinonen**. Alueellisten paikkojen ja opiskelijaedustajien lisäksi valtuustossa on viisi lisäpaikkaa, joista yhdellä on varsinaisena jäsenenä korpilähteläinen **Juho Leikas**.

Liittovaltuusto kokoontuu tämän lehden painoon lähtemisen jälkeen, 13. joulukuuta, päättämään valtuuston puheenjohtajistosta, liittohallituksesta ja sen varapuheenjohtajista.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin **Tuomas Kuusivaara**, jonka toimikausi on 2026-2028. Kokouksessa hyväksyttiin myös liiton kolmivuotissuunnitelma.

Reserviläisliiton liittohallitukseen valittiin jväskyläläinen **Juha Vimpuri**. Liiton puheenjohtajana jatkaa kaksivuotisen toimikautensa toiseen puolikaaseen **Kari Salminen**. Liiton hallituksen järjestäytymiskokouksessa 13. joulukuuta valitaan varapuheenjohtajat, valiokunta ja työryhmät.

Reserviläisurheiluliiton hallitukseen valittiin uutena jäsenenä **Miikka Maunula** Saarijärveltä. Maunula edustaa Resul:n hallituksessa reserviupseeriliittoa.

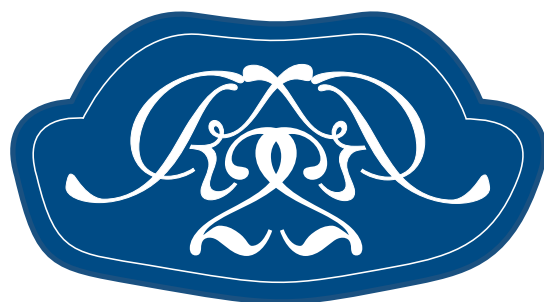

erica

Kaikki julkisten tilojen kalusteet ja tarvikkeet samasta paikasta

ericakaluste.fi

Timo Litmanen 050 543 1820 / Mika Wahlgren 050 320 4147

KAKKONEN-YHTIÖT

SOME OF THE BEST SMILES ARE MADE, NOT BORN

LAATUA JA NOPEUTTA TYTTYVÄISYYSTAKUULLA

Jyväskeskuksen Hammashuolto Oy

KOKOPROTEESIT

POHJAUKSET

KORJAUKSET

Myös osamaksulla

Antti Koskela
Erikoishammasteknikko CDT
0400 653 219
ajanvaraus 040 658 7570
antti@koskela.fi
www.koskela.fi
Katutasossa esteetön kulku
Asemakadun puolelta.
Asemakatu 9C.

**Maksuton
hammas-
proteesien
kunto-
tarkistus**

Kauppakatu 31, Jyväskylä

MPK:n kuulumisia

MPK:n kurssien laadussa näkyy kehittymisen halu

Aarne Markko

Tikkakosken koulutuspaikalla on ollut jälleen kerran kurssien täyttämä vuosi. Suunnitelmissa oli kaikkiaan 116 eri tapahtumaa, joista vain muutama yksittäinen tapahtuma jäi ylivoimaisten esteiden vuoksi toteutumatta.

Toteutuneista kurssitapahtumista voin todeta laadun olleen kautta linjan hyvää ja tuloksia tuottavaa. Tässä onkin nähtävissä meidän vapaaehtoisten kouluttajiemme koulutustaidon hyvä kehitys ja halu itsensä kehittämiseen.

”Koulutusrintamalla” olemme toteuttaneet tänä vuonna myös kaksi MPK:n valtakunnallista pimeätoiminnan kouluttajakoulutustapahtumaa. Näin ollen jokaiselle piirille on jo tuotettu riittävä määrä kurssin käyneitä kouluttajia, jotka pystyvät aloittamaan paikallisen koulutustoiminnan. Vuonna 2026 syyskaudella toteutamme myös ensimmäisen pimeätoiminnan kurssin Keski-Suomen maakuntajoukkoihin sijoitetuille reserviläisille.

Reserviläisille suunnattuja fyysisen kunnon testitilaisuuksia on luvassa alkavallekin vuodelle useampia. Nämä testitilaisuudet kannattaa käyttää hyväksi, ja vertailu oman kunnon todelliseen tilaan on aina hyödyksi – kehitä sitten aerobisen tai lihasvoiman kuntoasi. Valikoimissa ovat myös perinteisen sotilastaidon lajit kuten hiihto, suunnistus sekä jalka- ja pyörämarssit. Valikoimaa on siis tarjolla.

Vuonna 2026 syyskaudella toteutamme myös ensimmäisen pimeätoiminnan kurssin maakuntajoukkoihin sijoitetuille reserviläisille.

Valitettavasti Venäjä jatkaa edelleen hyökkäyssotaansa Ukrainaa vastaan kohdistuen erityisesti sotarikosten merkit täyttäviä iskujaan Ukrainan siviiliväestöön ja energiainfraan. Rauhanneuvottelut ja siihen prosessiin liittyvä asioilla pallottelu on osoittautunut kerrasta toiseen vain Venäjän puolelta ajan pelaamiseksi.

Tähän voi vain todeta suomalaisen 96-vuotiaan sotaorvon olevan todella oikeassa kommentoidessaan länsimaisten johtajien olevan ”hiukan nynnyjä” tuossa Ukrainan taistelun tukemisessa.

Euroopalta on löytynyt ja löytyy vieläkin resursseja, mutta löytyykö riittävää yhtenäisyyttä päättäväisyydestä puhumattakaan. Sanat eivät riitä pysäyttämään Venäjää – tarvitaan voimaa.

Meillä on hyvä maa, ja se on puolustamisen arvoinen. Meillä jokaisella on maamme itsenäisyyden, kansan ja yhteiskunnan puolustamiseen velvollisuus. Jokaiselle löytyy oma tehtävänsä tässä kokonaisuudessa – vapaamatkustajia ei ole.

Toivotan niin omasta kuin ”firman” puolesta parhaimmat onnittelut kaikille 6.12. ylennetyille ja huomionosoituksen saaneille sekä samalla rauhallista joulua ja menestystä vuoteen 2026.

Kirjoittaja on MPK:n valmiuspäällikkö Keski-Suomessa.

MPK

Kuvat: Milja Muikku

Turvallisuutta yhdessä.

ILMAPUOLUSTUSPIIRI Luonetjärven koulutuspaikka mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 50 350 3850, ahti.piikki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Kimmo Rantanen +358 40 530 8860, kimmo.rantanen@mpk.fi

17.-18.1.2026 8.30-16	Puolustusvoimien B ajo-oikeuskurssi	Ilmasotakoulun Kuljetuskeskus
6.-8.2.2026 17-15	Sotilaan talvitaidot naisille- kurssi	Vanha esikuntakomppania
21.3.2026 8-16	Rynnäkkökivääriammunnat, peruskurssi	Vanha esikuntakomppania
22.3.2026 8-16	Pistooliampunnat, peruskurssi	Vanha esikuntakomppania

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI Tikkakosken koulutuspaikka mpk.fi/häme

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Aki Huttunen +355 50 556 9182, aki.huttunen@mpk.fi

09.-11.1.2026 18-16	Taistelupelastajakouluttajakoulutus	Vanha Esikuntakomppania
16.-18.1.2026 17-17	Taistelijan taidot, taist. simul.ymp. perusk.	Ilmasotakoulu
17.1.2026 9-17	Ensiapukoulutus MPK sit. toimijoille	Vanha Esikuntakomppania
18.1.2026 9-17	Kuntotestaajakurssi, Jyväskylä	Hipposhalli
18.1.2026 14-16	Kuntotesti, Jyväskylä	Hipposhalli
27.-28.1.2026 8-17	Maatilojen varautuminen -koul.päivät	Ilmasotakoulun iso auditorio
31.1.2026 8.30-17	MPK Tikkak. ja MAAKK koulut. suun. 1/26	Kokouskeskus Falco
31.1.2026 9-16.30	Sähköturvallisuutta naisille	Sepänkeskus
13.-15.2.2026 16-16	Paikallisjoukkojen ase käsitt. perusk, ASE 1	Keuruun ampumaurheilukeskus
13.-15.2.2026 17-16	Reserviläisjohtaja 1, RJ1	Vanha Esikuntakomppania
15.2.2026 10-12	Military Cross Training, Jämsä	Jämsän lukio, liikuntasali
20.-22.2.2026 17-17	Talvitiedustelu HELMI 26	Vanha Esikuntakomppania
21.-22.2.2026 7-17	Kurssiväapelikurssi	Vanha Esikuntakomppania
21.-22.2.2026 8-17	Kurssinjohtajakurssi, K2	Vanha Esikuntakomppania
21.-22.2.2026 8-18	Kouluttajakurssi, K1	Vanha Esikuntakomppania
28.2.2026 9-16	Hiihtomarssi, Jyväskylä	Ladun Maja
7.3.2026 8-16	Psyykkisen toimintakyvyn perusteet	Kokouskeskus Falco
21.03.2026 8-18	Taisteluensiapu	Vanha Esikuntakomppania
21.03.2026 9-17	Kansalaisen varavoima ja sähköturv.	Vanha Esikuntakomppania

Katso paikalliset kurssit www.mpk.fi - koulutuskalenteri - valitse yksikkö kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi - Hae. Voit hakea koulutuksia myös aihealueiden mukaisesti, jolloin näet koko valtakunnallisen tarjonnan. Pääset ilmoittautumaan kursseille, kun luot itsellesi käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdasta kirjaudu.

MPK:N VALTAKUNNALLISET VERKKOKURSSIT

mpk.fi/koulutukset/verkkokoulutus

www.mpk.fi

Monenlaisia herkkuja voi valmistaa takassakin

Takkaruokakurssin opeista on hyötyä niin arjessa kuin poikkeustilanteissa.

Teksti & kuva: Panu Moilanen

Vaikka nykyisin yhä harvempaan pientaloon rakennetaan tulisija, ovat esimerkiksi takat ja leivinuunit melko yleisiä niin pientaloissa kuin vapaa-ajan asunnoissakin.

Usein tulisijaa käytetään vain lämmitykseen ja tunnelman luojana, mutta on hyvä muistaa, että erityisesti takkoja ja leivinuuneja kannattaa käyttää myös ruoanvalmistukseen.

Takassa tai leivinuunissa voi kypsentää, paistaa ja hauduttaa samoja ruokia kuin sähköuunisakin. Kaikkein käyttökelpoisin on tulisija, joka varaa lämpöä ja jossa on suljettavat luukut. Ruoanlaittoon voi ja kannattaa hyödyntää kaikki lämpövaiheet – tulisijan tyyppin mukaan avotulesta hiilloksen kautta jälkilämpöön. Ruokaa voi tulisijassa paistaa, kypsentää ja hauduttaa. Samalla säästää myös energiaa.

Lokakuun puolivälissä Niemenlänahan torppaan Luonetjärven rannalle oli kokoontunut kymmenkunta innokasta tutustumaan takan käyttöön ruoanvalmistuksessa.

Naisten valmiusliiton ja MPK:n takkaruokakurssilla valmistettiin kokonainen ateria alkuruoasta jälkiruokiin. Listalla oli muun muassa hienostunutta perunakeittoa, leivinpaperikalaa röstiperunoiden kera ja suklaabanaaneja. Kurssin kouluttajina toimivat **Pirjo Kunnari** ja **Kaija Koponen**.

Pirjo Kunnari kertoo, että sähköuuniin verrattuna takkakokauksessa haastavinta on lämpötilan säätely ja sen pitäminen tasaisena. Tähän käytetään hiilloksen voimakkuuden säätämistä. Esimerkiksi pizza paistuu parhaiten, kun hiillokseen puhaltaa

lämpötilan nostamiseksi hie-
man ilmaa esimerkiksi palkeil-
la. Puurot taas hautuvat kypsiksi
myös alhaisemmassa jälkiläm-
mössä.

Takat ja tulisijat ovat erilaisia, joten ruoanlaittoa pitää ensin testailla ja harjoitella, jotta oman takkansa tai uuninsa oppii tuntemaan. Testailun voi aloittaa esimerkiksi kalaruoista, jotka valmistuvat nopeasti hiilloksella tai jälkilämmössä. Kurssillakin tehtiin pääruoaksi nimenomaan leivinpaperikalaa, tällä kertaa silakoista. Niiden ja monen muun ruoan valmistukseen tarvitaan takkaan jalallinen paistoritilä, jonka päälle parilat ja padat voi asettaa.

Takkaruokakurssin kaikki ohjeet ovat tämän artikkelin verkkoversiossa **Keski-Suomen Maanpuolustajan** verkkosivulla ksrespiirit.fi. Ohjeet ovat peräisin Marttojen ja Tulikiven yhdistyksen julkaisemasta kirjasta.

Näin joulun alla ensimmäisen kokeilun takkaruonan kanssa voi tehdä esimerkiksi riisipuurolla. Puuron valmistus onnistuu varaavassa takassa, leivinuunissa tai kakluunissa – ja tietenkin myös sähköuunissa.

Tulisija on oleellinen osa varautumista

Nykyisin vain noin kolmasosaan uusista pientaloista rakennetaan tulisija. Vielä parikymmentä vuotta sitten tulisija rakennettiin 90 prosenttiin uusista pientaloista. Erityisesti varaava tulisija on kuitenkin muun muassa sähkön ja lämmön jakeluhäiriöihin va-

Yksi verkkosivulta löytyvistä resepteistä on leivinpaperikalaa, joka paistuu valmiiksi jopa 10 minuutissa.

UUNIRIISIPUURO (6 annosta)

2 l kulutusmaitoa tai kaurajuomaa
4 dl puuroriisiä
3–4 rkl voita tai margariinia
1 tl vaniljaa
1 tl kanelia
1 tl suolaa

Sekoita kaikki ainekset uuninkestävässä vuoassa. Jos teet joulupuuroa, älä unohda mantelia! Jos et halua, että puuroon tulee kuori, peitä vuoka kannella tai esimerkiksi foliolla. Aseta vuoka uunin keskelle. Jos valmistat puuron tulisijassa, polta ensin reilu pesällinen puita. Kun hiillos on hiipunut, laita vuoka uuniin ja anna sen olla siellä noin kahdeksan tuntia. Jos valmistat puuron sähköuunissa, lämmitä uuni 175 asteeseen ja anna puuron paistua noin 1,5 h. Sekoita puuro ennen tarjoilua.

rautumisen kannalta erittäin tärkeä. Se toimii varalämmönlähteenä, mahdollistaa ruoanlaiton, veden sulattamisen lumesta ja veden juomakelpoisuuden varmistamisen.

Kuivaa puuta olisi hyvä pitää varastossa ainakin parin viikon

tarvetta vastaava määrä. Tarpeen arvioinnissa kannattaa ottaa huomioon se, ettei koko asunnon tilavuutta ole poikkeustilanteessa tarpeen pitää asuinlämpöisenä, vaan tulisijan ympärille muodostetaan lämpövyöhyke, jolla oleskellaan.

Tiikerinhyppy on arvokas järkäle Pioneeripataljoona 23:n jatkosodasta

Pauliina Ylitalo

Kimmo Sorkon tuore *Tiikerinhyppy* on historiajärkeä hankasalmelaisen Pioneeripataljoona 23:n jatkosodasta. Monisatasivuisessa teoksessa kerrataan yksityiskohtaisesti joukko-osaston sotatie arkistolähteiden ja eri lähteistä kootujen veteraanien kertomusten perusteella.

Pioneeripataljoona 23 perustettiin Hankasalmella kesäkuussa 1941. Suurin miehistä oli tuolloin talvisodan veteraaneja. Sotatie suuntautui Karjalan Kannakselle.

Kirja on saanut nimensä elokuussa 1941 tapahtuneen Hopeasalmen ylimenon perusteella. Tiikerinhyppynä ylitystä kuvasi ensimmäisen keran kenraalimajuri **Aaro Pajari** vuoden 1946 raportissa Puolustusvoimien komentajalle.

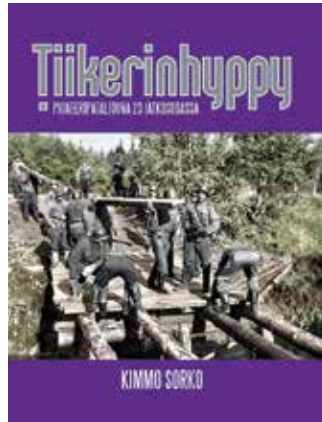
Tiikerinhyppy oli myös hankasalmelaismiesten sota kokonaisuudessaan. Pioneeripataljoona 23:n enemmistönä olivat koko sodan ajan hankasalmelaiset reserviläiset.

Kirja taluttaa lukijan pioneeripataljoonan 23:n rinnalla läpi koko jatkosodan. Tekstin lainaukset värittävät kokonaisuutta.

Teoksessa kuvataan hyökkäysvaihetta 1941 ja kesää 1944 suurine taisteluineen. Väliin jäävä yli 1000 vuorokauden asemasotavaihe saa kirjassa ansaitsemansa huomion. Eri tyisen silmiä avaavaa lukijalle on se, millainen merkitys pioneeripataljoonan työllä oli asemasodan aikana.

Koska suurin osa Pioneeripataljoona 23:n miehistä oli Hankasalmelta, kärsittiin pitäjässä kovimmin myös joukon tappioista. Joukon kokonaistappio oli 95, lisäksi lähes 300 miestä haavoittui.

Paikoin tapahtumia kuvataan mies mieheltä. Kirja on si-

ten tärkeä kokoomateos Hankasalmen veteraaniperinteen ja veteraanien sukujen kannalta.

On hienoa, että hankasalmelaisjoukon sotatie on nyt kansien välissä. Sorkon työryhmä tekee tunnetusti perusteellista jälkeä.

Teoksen perusteellisuus on vahvuus. Tiikerinhyppyn laajuus on kuitenkin niin valtava, että kokonaiskuvan muodostaminen on tavallisen lukijan kannalta haastavaa. Yksittäisten tietojen löytämistä helpottaisi henkilö- ja paikkahakemisto. Taitto on onnistunut ja liitesivut erinomaisia.

Tiikerinhyppyä on kuvitettu runsaasti. Eri tyisen ansiokasta on veteraanien ja heidän jälkeläisten albumeista kerättyjen kuvien julkaiseminen. On hyvä, että vanhojen kuvien rinnalla on nähtävänä myös uudempiä kuvia paikoista ja alueista.

Joitakin vanhoja kuvia on kirjaan väritetty. Se on ratkaisu, joka olisi saanut jäädä tekemättä. Vanhojen kuvien keinotekoinen värittäminen vähentää niiden totuusarvoa ja todistusvoimaa.

Kirja ei ole tilaustyö, vaan vapaaehtoisen työryhmän koama. Se täyttää tehtävänsä erinomaisesti ja välittää ansiokkaasti sotasukupolven perinnettä.

Jatkuu sivulta 20.

KAPTEENIKSI

Matikainen Jari Johannes, Jyväskylä

Niukkanen Jan Petteri, Jyväskylä

Pekonen Samu Kari, Äänekoski

Puranen Heikki Einari, Jyväskylä

Pänkäläinen Mika Petteri, Jyväskylä

Vilhunen Pasi Juhani, Petäjävesi

Virtanen Tomi Petteri, Jyväskylä

LÄÄKINTÄKAPTEENIKSI

Kontula Timo Artturi, Jyväskylä

YLILUUTNANTIKSI

Huttu Vesa Mikko, Äänekoski

Iso-Ahola Jani Oskari, Mänttä-Vilppula

Koivuvaara Janne Matti Johannes, Jyväskylä

Kouvonen Tomi Eemeli, Petäjävesi

Kärkkäinen Risto Juhani, Jyväskylä

Lahti Matti Pauli Ilmari, Muurame

Litmanen Marko Juhani, Jyväskylä

Parkkinen Jarno Ilmari, Jyväskylä

Pasanen Jyri Mikael, Jyväskylä

Pellotsalo Janne Sakari, Jyväskylä

Ruuska Timo Tapani, Jyväskylä

Rämänen Juuso Roope Petteri, Jyväskylä

Sihvo Barranco Elias, Jyväskylä

Tiilikainen Matti Juhani, Jyväskylä

Ulfves Jari Matias, Laukaa

Veijola Teemu Tapani, Jyväskylä

LUUTNANTIKSI

Aarnio Arttu Juhani, Jyväskylä

Anttoora Jaakko Jooseppi Hannunpoika, Jyväskylä

Auvinen Ere Eero Tapio, Jyväskylä

Ekström Eerik Eero Anton, Jyväskylä

Halminen Ville Olavi, Jyväskylä

Heikkinen Atte Eemeli, Jyväskylä

Heino Timo Esa Aleks, Petäjävesi

Honkonen Ukkopekka, Jyväskylä

Hytönen Aleks Petteri, Kivijärvi

Kaakinen Otto Topias, Muurame

Kankanen Aaro Jalmari, Mänttä-Vilppula

Kettula Akseli Antti Johannes, Jyväskylä

Kupainen Lassi Nuutti Juhana, Jyväskylä

Lalli Joonas Mikael, Jyväskylä

Moisala Jesperi Onni Juhani, Jyväskylä

Niemi Michael Andrew, Jyväskylä

Pulkinen Matti Jaakko Juhani, Jyväskylä

Rautiainen Teemu Juho Mikael, Jyväskylä

Ropponen Lauri Taneli, Jyväskylä

Saukonoja Timo Tapani Kustaa, Jyväskylä

Witick Casimir Gustav, Jyväskylä

ALUETOIMISTOJEN PÄÄLLIKÖIDEN YLENTÄMÄT

ALIUPSEERIT JA MIEHISTÖN JÄSENET RESERVISSÄ

SOTILASMESTARIKSI

Hiltunen Jyri Tapani, Jyväskylä

Jääskä Jani Aulis Mikael, Konnevesi

Kivioja Mika Pauli Johannes, Kangasniemi

Löfman Sami Markus, Muurame

Pitenius Tommi Samuli, Jyväskylä

YLIVÄÄPELIKSI

Forsberg Caius Olof, Jyväskylä

Mykkänen Kalle Emil, Äänekoski

Silta-Mattila Pekka Juhani, Laukaa

Vauhkonen Topi Kalle, Äänekoski

Virtanen Kimmo Antti Veikko, Joutsa

VÄÄPELIKSI

Helen Tommi Petteri, Jyväskylä

Kansanaho Jyri Petteri, Muurame

Kemppainen Jani Antti Mikael, Jyväskylä

Kristiansson Jesper Veikko Emil, Saarijärvi

Jatkuu sivulla 27.

Pitäisikö sotilasvalan kaavaa muuttaa?

Matti Hyvärinen

MTV Uutisten ja Upseeriliiton jäsenilleen tekemässä kyselyssä kysyttiin, pitäisikö sotilasvalan ja -vakuutuksen tekstejä muuttaa niin, että niissä luvataan puolustaa isänmaan lisäksi myös muiden Nato-maiden koskemattomuutta.

Nyt sotilasvalan ja -vakuutuksen sanamuoto kuuluu seuraavasti: "tahdon kaikkialla ja kaikissa tilanteissa, rauhan ja sodan aikana puolustaa isänmaani koskemattomuutta, sen laillista valtiojärjestystä sekä valtakunnan laillista esivaltaa".

Siis puolustaa nimenomaan isänmaani koskemattomuutta. Pitäisikö suomalaisten sotilaiden tämän lisäksi valaehdoitavasti ilmaista tahtonsa puolustaa myös muiden Nato-maiden koskemattomuutta - kaikissa tilanteissa?

Kyselyyn vastanneista upseereista noin joka kolmas eli runsaat 35 prosenttia kannatti tekstien muutosta ja joka toinen vastaaja eli runsaat 48 prosenttia vastusti. Molemmille mielipiteille löytyi omat perustelunsa.

Jos Suomi päättää lähettää sotilaitaan taistelemaan toiseen Nato-maahan, niin operaatio voidaan toteuttaa, olipa sotilaiden aikanaan vannoma vala tai vakuutus sanamuodoiltaan millainen tahansa.

Henkilökohtaisesti vastustan jyrkästi vala- ja vakuutuskaavan muuttamista. Naton jäsenmaat ovat jo sitoutuneet paljon puhutun viidennen artiklan puitteissa antamaan pyydettyä apua toisille Nato-maille. Natolla ei kuitenkaan ole ylikansallista käskyvaltaa määrätä jäsenmaata tai käskä sen sotilaita puolustamaan toista jäsenmaata, vaan kukin valtio päättää itsenäisesti avun antamisesta.

Jos Suomi päättää lähettää sotilaitaan taistelemaan toiseen Nato-maahan, niin operaatio voidaan toteuttaa, olipa sotilaiden aikanaan vannoma vala tai vakuutus sanamuodoiltaan millainen tahansa.

Herää kysymys, miksi suomalaisten sotilaiden pitäisi vannoa vala tai antaa vakuutus ilmaistaakseen tahtonsa puolustaa myös toisen Nato-maan koskemattomuutta – myös sellaisen maan, joka ei kykene tai halua määrätä omia kansalaisiaan puolustamaan maataan?

Tai miksi suomalaiset sotilaat pitäisi valaehdoitavasti sitouttaa puolustamaan maata, jossa ei ole eikä haluta olevan yleistä asevelvollisuutta ja jossa maanpuolustustahto on heikko? Ja kuinka monen Nato-maan sotilaat ovat henkilökohtaisesti vannonneet tai haluaisivat vannoa puolustavansa muita jäsenmaita?

Sotilasvalan tai -vakuutuksen tarkoitus on pitkässä sukupolvien ketjussa sitouttaa suomalainen sotilas henkisesti isänmaan puolustamiseen. Kumpikaan ei ole juridisesti sitova, mutta molemmilla on maanpuolustustahtoa lujittava vaikutus. Millainen vaikutus Nato-valalla olisi maanpuolustustahtoon? Se jääköön toivottavasti näkemättä.

Siteeraan tässä Keski-Suomen aluetoimiston päällikön, everstiluutnantti Matti Anttilan sanoja: "Maanpuolustustahto on sisäinen tunne siitä, että Suomi on puolustamisen arvoinen." Juuri näin. Suomi, isänmaamme, on puolustamisen arvoinen ja sen koskemattomuutta tahdomme puolustaa Valalaulun sanoin: "Sua suojelemme, verin varjelemme."

Kirjoittaja on Sotilaspoika-lehden päätoimittaja, reserviläisaktiivi ja sotahistorioitsija.

Jatkuu sivulta 25.

VÄÄPELIKSI

Kuronen Tommi Tapani, Jämsä
Niesniemi Sami Kaarlo, Jyväskylä
Rantakylä Ville Ferdinand Adam, Jyväskylä
Ruuth Pentti Eskil, Keuruu
Soisalo Jarno Petteri, Pihtipudas
Sorvari Jussi Tuomas, Jyväskylä
Stylman Tapani Antero, Petäjävesi
Väätäinen Matti Valtteri, Jyväskylä

PURSIMIEHEKSI

Vesterinen Pekka Juhani, Jyväskylä

YLIKERSANTI KSI

Aalto Roope Artturi, Jyväskylä
Ahonen Pasi Antero, Äänekoski
Ahonen Tomi Tapani, Uurainen
Alanen Antti Samuel, Laukaa
Hietanen Eemeli Petterinpoika, Keuruu
Hynninen Joonas Janne Mikael, Jyväskylä
Hyttinen Juha Tapani, Jyväskylä
Kaski Sami Petteri, Jyväskylä
Kurki Juho Artturi, Jyväskylä
Laitinen Elias Eino Aleks, Keuruu
Liimatainen Arto Sakari, Jyväskylä
Naukarinen Antti Matti Antero, Laukaa
Nurmela Karri Mikael, Äänekoski
Pennanen Jari Juhani, Jyväskylä
Poikolainen Kirsi Johanna, Jyväskylä
Puura Hanna Marianne, Jyväskylä
Rantanen Atte Severi, Jyväskylä
Rossi Ari Tapani, Muurame
Ruohonen Otto Veikko, Jyväskylä
Sampio Jaani Jonne Juhani, Jyväskylä
Sarataho Onni-Elias, Jyväskylä
Seppälä Harri Tapani, Jyväskylä
Ukkonen Teemu Antti Juhani, Kangasniemi
Välitalo Matti Antinpoika, Jyväskylä
Yliaho Arttu Kalle Matias, Laukaa

KERSANTI KSI

Alusniemi Jukka-Petteri, Muurame
Eskola Antton Henrik Johannes, Jyväskylä
Haapa-aho Veeti Juhani, Jyväskylä
Hassinen Tarmo Juhani, Jyväskylä
Haukilahti Markus Juhani, Jämsä
Haustola Mika Tapani, Äänekoski
Heikkinen Eetu Aapeli, Jyväskylä
Huovila Miika Topias Samuel, Laukaa
Hurskainen Markus Juhani, Luhanka
Huuskonen Juho Jaakko Vilhelm, Jyväskylä
Häkkinen Janne Petteri, Jyväskylä
Jalovaara Juuso Sakari, Jämsä
Jokinen Marjo Eliisa, Saarijärvi
Kantala Mikko Sakari, Jyväskylä
Kauppinen Vesa-Pekka Oskari, Hankasalmi
Koivukumpu Timo Veli Tapani, Jyväskylä
Koskinen Jyrki Tapio, Viitasaari
Könkkölä Mikko Pekka Olavi, Muurame
Launonen Arto Olavi Ilmari, Jyväskylä
Lauttaanaho Santeri Kalevi, Jämsä
Långström Joonas Juhani, Jämsä
Malkamäki Joonas Heikki Kustaa, Jyväskylä
Myyntinen Niko Olavi, Jyväskylä
Mäntynen Mikko Valtteri, Jyväskylä
Niemeläinen Ari Tapani, Jyväskylä
Nurmi Perttu Matias, Jyväskylä
Närhi Roope Christian Juhani, Jyväskylä
Ojanen Tuukka Petteri, Jyväskylä
Perälä Mika Seppo Juhani, Jyväskylä
Peteri Ossi Johannes, Jyväskylä
Piilonen Markus Artturi, Jyväskylä

Jatkuu sivulla 29.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Viherlandia
www.viherlandia.fi

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juu.jarvi@lakiluotsit.fi

Paikallinen elämänturvayhtiösi

 LÄHITAPIOLA
Keski-Suomi

KMarket
KARHUNLÄHDE MARKKAMÄKI

**MENOSSA
MUKANA**

OMAN KYLÄN KAUPPA

Kauppiaasi Mika Lankinen

KARHUNLÄHDE • 020 700 4925
Puistokatu 12, 44100 Äänekoski
ark 7–22, la 8–22, su 10–22

MARKKAMÄKI • 020 700 4935
Lossintie 44, 44120 Äänekoski
ma-la 8–21, su 10–22

**Ilmoittamalla Keski-Suomen
Maanpuolustajassa tavoitat laajan joukon
lukijoita maakunnassamme!**
Tässä vapaa ilmoituspaikka – ota yhteyttä
ilmoitusmyyjäämme Jouni Reinikaiseen,
0400 757 620 tai jouni@myyntijamainosreinikainen.fi

KESKI-SUOMEN
MAANPUOLUSTAJA

Keski-Suomessa tapahtunutta

Palstalla julkaistaan kuva ja tekstiä Keski-Suomen maanpuolustukseen liittyvästä toiminnasta.

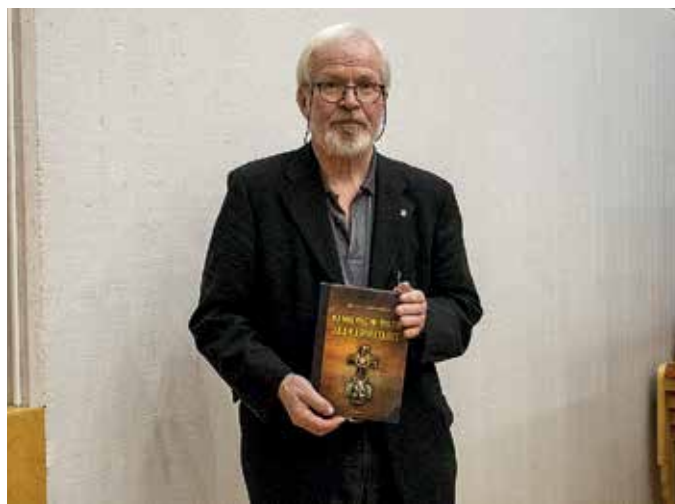
Lähetä oma kuvasi ja tekstisi sähköpostilla paatoimittaja@ksrespiirit.fi

SEPPELEENLASKU KEURUUN KESKUSTASSA

Itsenäisyyspäivänä Keuruulla laskettiin seppeleet keskustassa sekä Haapamäen ja Pihlajaveden sankarimuistomerkeille. Kuvassa seppeleen keskustan sankarihautojen sankariristille laskevat Matti Kanko, Keurusseudun Reserviupseerien puheenjohtaja, Johannes Routila, kaupunginhallituksen jäsen, sekä Esa Ryyänen, kirkkovaltuuston puheenjohtaja.

Teksti: Matti Kanko, kuva: Matti Harju

HEIKKI LEHTONEN ESITELMÖI MANNERHEIM-RISTISTÄ

Viitasaarella kaupungin ja järjestöjen yhteistyönä toteutettu Mannerheim-rististä ja sen ritareista kertova esitelmätilaisuus keräsi kaupungintalon valtuustosalin täyteen yleisöä torstaina 4. joulukuuta. Yli 60 paikalle saapunutta kuunteli mielenkiinnolla Mannerheim-ristin ritarien säätiön hallituksen jäsen, metsänhoitaja ja tietokirjailija Heikki Lehtosen esitelmää.

Teksti & kuva: Markus Kauppinen

PIHTIPUTAALLA JOULUTULET

Vuodesta 2018 järjestetystä Joulutulet-tapahtumasta on muodostunut Pihtiputaan reserviläisille perinteinen tilaisuus. Tänä vuonna samalla muistettiin talvisodan syttymisen vuosipäivää, kun sunnuntaina 30.11. Tuomo Jääskeläinen ja Antero Halmetoja lasivat seppeleen JP7:n muistokivelle Jukolan talon pihassa.

Teksti: Markus Kauppinen, kuva: Matti Kinnunen

SEPPELEENLASKU KORPILAHDELLA

Korpilahden reserviläisten Perttu Hietanen ja Juha Väisänen lasivat seppeleet sankarihautojen muistomerkeille Korpilahdella. Seppeleenlasku oli myös osa Reserviläisliiton 70-vuotistapahtumien sarjaa jossa seppeleet laskettiin valtakunnallisesti juuri sankarihautoille 6.12.2025.

Teksti: Markus Kauppinen, kuva: Juha Hyvärinen

Jatkuu sivulta 27.

KERSANTI

Pylväläinen Vesa Einari, Jyväskylä
Pynnönen Tomi Tuomas Juhana, Jyväskylä
Rantanen Atte Kristian, Muurame
Reilama Mikko Juhani, Jyväskylä
Ruuska Teemu Tapani, Jyväskylä
Sampala Jake Daniel, Kerava
Silvo Eetu Oskari, Jyväskylä
Särkkä Henri Antti Samuel, Jyväskylä
Takala Konsta Matias, Muurame
Tuunanen Ossi Urpo Juhani, Muurame
Tyrväinen Petri Mikael, Jyväskylä
Veijonen Veeti Sakari, Jyväskylä
Viitanen Atte Juhana Antero, Jämsä
Väisänen Jarkko Unto Tapani, Jyväskylä
Yli-Viitala Mikael Henrik, Jyväskylä

ALIKERSANTI

Anhava Antti Samuli, Muurame
Hiironen Jarmo Antero, Äänekoski
Hokkanen Petteri Olli Juhani, Jyväskylä
Höykinpuro Mikko Tapani, Jyväskylä
Jokela Arttu Leevi Elmeri, Jyväskylä
Karvonen Marko Kalevi, Jyväskylä
Kohonen Henri Artturi, Jyväskylä
Kokkila Antti Sakari, Jyväskylä
Kovanen Rauli Olavi, Jyväskylä
Kyrölahti Janne Markus, Jyväskylä
Laitinen Janne Ensio, Jyväskylä
Liimatainen Mikko Antero, Muurame
Liski Heikki Mikael, Virrat
Metsola Harri Erkki Johannes, Keuruu
Mäkinen Mika Kimmo Kalevi, Laukaa
Niskanen Mika Markus, Jyväskylä
Oksanen Toni Ville Tapani, Hankasalmi
Pekkala Teemu Petteri, Karstula
Sundberg Tom Evert Kristian, Jyväskylä
Vihavainen Janne Olli Johannes, Jyväskylä
Viitala Tero Aatos, Joutsa

KORPRAALIKSI

Ahonen Janne Olavi, Keuruu
Ahonen Toni Markus, Jyväskylä
Ekola Akseli Ferdinand, Jyväskylä
Forsgård Keni Sebastian, Jyväskylä
Haapala Karri Ari Juhani, Keuruu
Hallikainen Mikael, Jyväskylä
Harju Lari Iisak, Jyväskylä
Heinonen Janne Markus, Keuruu
Heinänen Joonas Toivo Samuli, Jyväskylä
Hertteli Eeli Samuli, Jyväskylä
Hietakangas Anssi Esko Johannes, Ähtäri
Hintikka Pirkko Elina, Hankasalmi
Hjelm Mikael Johannes, Jyväskylä
Hokkanen Pauli Tapio, Toivakka
Honkonen Harri Eemeli, Laukaa
Hytönen Heikki Matti, Jyväskylä
Hytönen Jarkko Henrik, Jyväskylä

Tapahtumakalenteri

24.12. Jouluaaton kunniavartiot, eri paikkakunnilla

17.1. Ääneseudun maanpuolustusjärjestöjen juhlaseminaari, kaupungintalo, Hallintokatu 4, Äänekoski, järj. Ääneseudun järjestöt

18.1. Kuntotestaajakurssi ja Kuntotesti, Hipposhalli, Kuntoportti 3, Jyväskylä, järj. MPK

14.3. RESUL Reserviläispilikki, Jyväskylä

24.3. Keski-Suomen Reserviupseeriin kevätkokous, Toimintakeskus Matara, Matarankatu 6 A1, Jyväskylä

25.3. Keski-Suomen Reserviläispiirin kevätkokous, Toimintakeskus Matara

Päivittyvä tapahtumakalenteri on Reservipiirien verkkosivuilla osoitteessa ksrespiirit.fi. Sivulla julkaistaan myös Keski-Suomen Maanpuolustuskalenteri. Ilmoita tapahtumasi seuraavaan lehteen sähköpostilla paatoimittaja@ksrespiirit.fi 20.2.2027 mennessä.

Ikonen Jesper Kaarlo Olavi, Jyväskylä
Ilomäki Miika Markku Juhani, Jyväskylä
Jaatinen Joonas Juhani, Jyväskylä
Jääskeläinen Miira Veli Juhani, Saarijärvi
Kantokoski Janne Tapani, Äänekoski
Kesäniemi Miika Juhani, Jyväskylä
Kilpinen Eero Juhani, Jyväskylä
Kinnunen Tommi Henrik, Kinnula
Koivula Ville August, Jyväskylä
Korpi Eetu Matti Sakari, Jyväskylä
Kuonanoja Tuomo Johannes, Jyväskylä
Lahtinen Eero Akseli, Jyväskylä
Lahtinen Kimmo Petteri, Jämsä
Lahtonen Teemu Severi, Jyväskylä
Leppänen Esa Matias, Kannonkoski
Loukoila Tero Heikki Johannes, Jyväskylä
Magga Niila-Heikki Tapio, Jyväskylä
Manninen Jaakko Santeri, Jyväskylä
Manninen Jarkko Juhani, Jyväskylä
Myllymäki Pasi Juhani, Jämsä
Myyryläinen Tuomas Daniel, Jyväskylä
Nurminen Jonni Miko Kristian, Jyväskylä
Nygård Elmeri Aleksanteri, Jyväskylä
Pekkala Teppo Sakari, Ähtäri
Perälä Toni Tapani, Jämsä
Pietiläinen Petro Hermanni, Jyväskylä
Rasku Saku Teppo Severi, Ähtäri
Rentola Veli Matti Iisakki, Laukaa
Salminen Juha Tapio, Jämsä
Savolainen Joni Henri Ville, Jyväskylä
Suomela Juho Albert, Viitasaari
Suosaari Teemu Veikko Aleks, Jämsä
Viitanen Janne Juhani, Laukaa
Virtanen Akseli Visa, Virrat
Väisänen Jere Marcus, Jyväskylä

Ylennytyksen nimistöihin on saatu apua Keski-suomalaiselta

Kunnia- ja ansiomerkit

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN RITARIKUNTA

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN RITARIMERKKI

Porvali Mikko Pietari, Jyväskylä

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN I LUOKAN MITALI

Pajunen Kari Juhani, Muurame

RESERVILÄISLIITTO

RESERVILÄISLIITON ANSIOKUNNAT

Seppälä Antero, Jämsä

RESERVILÄISLIITON KULTAINEN ANSIOMITALI

Lehikoinen Arto

Virtanen Pauli, Jämsä

RESERVILÄISLIITON ERIKOISLUOKAN ANSIOMITALI

Markko Aarne, Petäjävesi

Nieminen Pekka

Salo Timo, Äänekoski

Hyvärinen Matti, Korpilahti

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

huld

Beyond
Tomorrow
huld.io

**LAATTA
LEEVI**

elisa

VUORIMIES

www.vuorimies.fi
Puh. 040 865 7772

Yhdessä olemme enemmän.

Yrittäjät

yrittajat.fi/liity

Keski-Suomen Maanpuolustaja julkaistaan totuttuun tapaan vuonna 2026

Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehti ilmestyy tältä ja aiemmilta vuosilta tutulla rytmillä myös vuonna 2026. Lehestä julkaistaan neljä numeroa: maaliskuussa, kesäkuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

Oheisessa lehtiaikataulussa on ilmoitettu kaikkien vuoden lehtien aineistopäivät sekä jakeluaikakohdat.

Lehteä virallisena kokouskutsun julkaisupaikkana käyttävien yhdistysten kannattaa huomioida ajankohdat erityisen tarkasti.

Jakelusta johtuvista syistä lehti voi tulla reservipiirien jäsenyhdistyksiin kuuluville ja samassa kunnassa asuville hyvinkin eri aikaan noin kahden viikon ajanjakson sisällä.

Reservipiirien jäsenyhdistyksille sääntömääräisistä kokouksista ilmoittaminen on maksutonta, mutta tiedot on lä-

hetettävä ajoissa – mieluummin aiemmin, mutta viimeistään aineistopäivänä.

Lehden päätoimittajien ja ilmoitusmyyjän yhteystiedot ovat viereisellä sivulla.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA LEHTIAIKATAULU 2026

1/2026 - MAALISKUU

20.2.2025 Lehden aineistopäivä
Viikoilla 12-13 jakelussa

2/2026 - KESÄKUU

29.5.2026 Lehden aineistopäivä
Viikoilla 26-27 jakelussa

3/2026 - SYYSKUU

28.8.2026 Lehden aineistopäivä
Viikoilla 39-40 jakelussa

4/2026 - JOULUKUU

27.11.2026 Lehden aineistopäivä
Viikoilla 52-1 jakelussa

Keski-Suomen Maanpuolustaja on Keski-Suomen Reservipiirien lehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa painettuna ja sähköisenä versiona.

Julkaisijat
Keski-Suomen reserviupseeripiiri ry
ja Keski-Suomen reserviläispiiri ry

Paino
Tampereen Offsetpalvelu Oy

JAKELU

Lehti toimitetaan Keski-Suomen Reservipiireihin kuuluvien yhdistysten jäsenille. Lehteä ei voi tilata.

Jäsenyhdistykset
Keski-Suomen alueella toimivat reserviläis- ja reserviupseeriyhdistykset. Jäsenyhdistysten listaus verkossa www.ksrespiirit.fi

TOIMITUS

Lehdellä on kaksi päätoimittajaa ja avustajia eri puolilla Keski-Suomea.

Päätoimittajat
Pauliina Ylitalo
vastaava päätoimittaja, 040 569 6193
ylitalon.pauliina@gmail.com
Markus Kauppinen
taittava päätoimittaja, 045 875 6 875
markus.kauppinen@gmail.com

OSOITTEISTO

Osoitteenmuutokset tehdään oman jäsenyyden mukaiseen liittoon.

Reserviupseeriliitto
jasenasiat@rul.fi
09 405 62011
Reserviläisliitto
jasenasiat@reservilaisliitto.fi
09 405 62010

ILMOITUKSET

Lehteen myydään ilmoituksia, joiden tuotto käytetään pääosin vapaaehtoisen maanpuolustustyön tiedotukseen ja koulutukseen.

Ilmoitusmyynti
Jouni Reinikainen, 0400 757 620
jouni@myyntijamainosreinikainen.fi

RESERVIPIIRIT

Keski-Suomessa eri maanpuolustusjärjestöt tekevät tiivistä yhteistyötä. Reserviupseeripiiri ja Reserviläispiiri ovat voimakkaita vapaaehtoisia maanpuolustusjärjestöjä, jotka edistävät maan kokonaisturvallisuutta sekä tarjoavat jäsenilleen taustayhteisön maanpuolustustaitojen ylläpitämiseen.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiriin kuuluu 18 jäsenyhdistystä ja se perustettiin vuonna 1952.

Reserviupseeripiirin puheenjohtaja
Mika Pakkanen, Jyväskylä, 040 500 7642
1.1.2026 alkaen **Aki Impola**

Keski-Suomen Reserviläispiiriin kuuluu 19 jäsenyhdistystä ja se perustettiin vuonna 1958.

Reserviläispiirin puheenjohtaja
Perttu Hietanen, Korpilahti, 040 507 1684
1.1.2026 alkaen **Juha Vimpari**

Piirijärjestöjen postiosoite on Gummeruksenkatu 7, 40100 Jyväskylä. Piireillä on yhteinen toiminnanjohtaja **Hannu Haapamäki**, 040 062 7713, toiminnanjohtaja@ksrespiirit.fi ja taloudenhoitaja **Nina Pakkanen**, talous@ksrespiirit.fi

VERKOSSA

Keski-Suomen Reservipiirien yhteiset verkkosivut ovat osoitteessa www.ksrespiirit.fi, jossa myös lehden sähköinen versio julkaistaan. Facebook-sivu: *Keski-Suomen Maanpuolustaja*

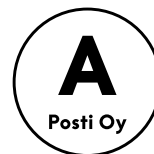
Verkkotoimittaja
Juha Hyvärinen, verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJAN SEURAAVA NUMERO 1/2026

ilmestyy maaliskuussa viikoilla 12–13.

Aineistot päätoimittajille 20.2.2026 mennessä osoitteeseen paatoimittaja@ksrespiirit.fi

KESKI-SUOMEN
MAANPUOLUSTAJA

Posti Green

M E K I P A

SUOMEN METALLINKIERRÄTYSPALVELUT

Paikallinen metallinkierrätyksen kumppani Keski-Suomessa

Uuden ympäristöluvan myötä rakennusjätteiden kierrätys yritysasiakkaille.

Olemme romuajoneuvojen virallinen vastaanottopiste.

044 248 3937 | mekipa.fi

KYSY LISÄÄ

eners

Mutkatonta ylläpidon hallintaa

<https://eners.fi>

Pidä ihmiset, kiinteistöt ja omaisuus turvassa 24/7

Varautumistanne tukevat turvallisuusratkaisut aina aluevalvonnasta kriittisiin tiloihin ja henkilöturvaan.

certego.fi

CERTEGO

Toteutus | Ylläpito | Tuki | Valvonta

INFONIA

Tiloja *sinulle*

www.infonia.fi